

ОПУСПРОЕКТ

ЕКОЛОГИЈА | БЕЗБЕДНОСТ ПРИ РАБОТА | МОНИТОРИНГ

БАРАЊЕ

бр. 0802/762 од 19.07.2021 год.

**ЗА ПРОДОЛЖУВАЊЕ НА Б - ИНТЕГРИРАНА ЕКОЛОШКА
ДОЗВОЛА
ЗА ПОВРШИНСКИОТ КОП ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА МЕРМЕР
ЛОКАЛИТЕТ ГАЛАБОВЕЦ (РУДНИК СКРКА), С. НОВ ПРИСАД,
ПРИЛЕП СОПСТВЕНОСТ НА
ЛАРИН МРАМОР КОМПАНИ А.Д. – СКОПЈЕ**

**ИЗРАБОТУВАЧ:
РИ - ОПУСПРОЕКТ**

**УПРАВИТЕЛ
Иван Вулгаракис**

Скопје, 2021 година

	СОДРЖИНА	
I	ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ	4
I.1	Вид на барањето	4
I.2	Орган надлежен за издавање на Б-Интегрирана еколошка дозвола	4
II	ОПИС НА ТЕХНИЧКИТЕ АКТИВНОСТИ	5
II.1	ТЕХ. ШЕМА НА ПРОЦЕСОТ НА РАБОТА НА ИНСТАЛАЦИЈАТА	5
II.2	ОПИС НА ЛОКАЦИЈАТА	6
II.3	ГЕОГРАФСКА ПОЛОЖБА И КОМУНИКАЦИИ НА ЛЕЖИШТЕТО	9
II.4	ГЕОЛОШКИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА ЛЕЖИШТЕТО	12
II.4.1	Геолошка градба на лежиштето	12
II.4.2	Класификација на мермерите	14
II.4.3	Тектониката на микролокалитетот	15
II.4.4	Хидро-геолошки карактеристики на лежиштето	16
II.4.5	Инженерско - геолошки карактеристики на лежиштето	16
II.4.6	Физичко-механички, хемиски и минеролошко-петрографски карактеристики	17
II.5.	Технологија на експлоатација на мермерни блокови	18
II.5.1	Технологија на експлоатација со ланчана пила	20
II.5.2	Технологија на експлоатација на мермерни блокови со дијамантска жична пила	21
II.5.2.1	Кроење на ламелите во блокови	32
II.6	Товарање и транспорт	32
III	УПРАВУВАЊЕ И КОНТРОЛА	34
IV	СУРОВИНИ И ПОМОШНИ МАТЕРИЈАЛИ И ЕНЕРГИИ УПОТРЕБЕНИ ИЛИ ПРОИЗВЕДЕНИ ВО ИНСТАЛАЦИЈАТА	36
V	ЦВРСТ И ТЕЧЕН ОТПАД	38
VI	ЕМИСИИ	40
VI.1	ЕМИСИИ ВО АТМОСФЕРАТА	40
VII	ЕМИСИИ ВО ПОВРШИНСКИ ВОДИ И КАНАЛИЗАЦИЈА	43
VIII	ЕМИСИИ ВО ПОЧВА	45
VIII.1	Емисии во подземни води	45
VIII.2	Емисии во почва	45
IX	ЗЕМЈОДЕЛСКИ И ФАРМЕРСКИ АКТИВНОСТИ	46
X	БУЧАВА, ВИБРАЦИИ И НЕЈОНИЗИРАЧКО ЗРАЧЕЊЕ	47
X.1	Бучава	47
X.2	Вибрации	48
X.3	Нејонизирачко зрачење	48
XI	ТОЧКИ НА МОНИТОРИНГ НА ЕМИСИИ И ЗЕМАЊЕ ПРИМЕРОЦИ	49
XII	ПРОГРАМА ЗА ПОДОБРУВАЊЕ	50
XIII	СПРЕЧУВАЊЕ ХАВАРИИ И РЕАГИРАЊЕ ВО ИТНИ СЛУЧАИ	54
XIV	РЕМЕДИЈАЦИЈА, ПРЕСТАНОК СО РАБОТА, ПОВТОРНО ЗАПОЧНУВАЊЕ СО РАБОТА И ГРИЖА ПО ПРЕСТАНОК НА АКТИВНОСТИТЕ	58
XV	РЕЗИМЕ БЕЗ ТЕХНИЧКИ ДЕТАЛИ	60
XVI	ИЗЈАВА	63
XVII	ПРИЛОЗИ	64

Нарачател: Ларин Мрамор Компани А.Д. – Скопје

Документ: Барање за добивање Б – интегрирана еколошка дозвола за Ларин Мрамор Компани А.Д. – Скопје, рудник Галабовец, Нов Присад

Изработувач-консултант: Друштвото за инженеринг, истражување и услуги РИ–ОПУСПРОЕКТ ДОО Скопје,

Координатор на тимот

за изработка на барањето: м-р Маре Вулгаракис

Барањето го изработија: м-р Кире Станојоски

Иван Вулгаракис, дипл. екол.

м-р Симона Бабалиевска

Катерина Кирковска, дипл. тех.

Билјана Димишковска, дипл. инж. тех

Соработници (Ларин Мрамор Компани А.Д. – Скопје):

Сашо Николоски, раководител на рудник

I ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ

Име на компанијата ¹	Трговско друштво за производство и истражување "ЛАРИН МРАМОР КОМПАНИ" А.Д.-Скопје, ЕКСПОРТ-ИМПОРТ ул. "Анкарска" бр. 29А, Скопје
Правен статус	Акционерско друштво
Сопственост на компанијата	Приватна
Адреса на локацијата	с. Нов Присад, Прилеп
(и поштенска адреса, доколку е различна од погоре споменатата)	Ул. Гоце Делчев бр. 45/1 Прилеп
Број на вработени	14
Категорија на индустриски активности кои се предмет на барањето ²	Прилог 2, точка 3.2. Сл.весник 89/05 Б-дозвола, Инсталации за ископ на минерални суровини
Проектиран капацитет	$Q_{god}=5.000m^3$ комерцијални блокови и томболони

I.1 Вид на барањето ³

Обележете го соодветниот дел

Нова инсталација	/
Постоечка инсталација	√
Значителна измена на постоечка инсталација	/
Престанок со работа	/

I.2 Орган надлежен за издавање на Б-Интегрирана еколошка дозвола

Име на единицата на локална самоуправа	Општина Прилеп,
Адреса	„Прилепски бранители“ бб, Прилеп
Телефон	048 / 420 - 320

¹ Како што е регистрирано во судот, важечка на денот на апликацијата

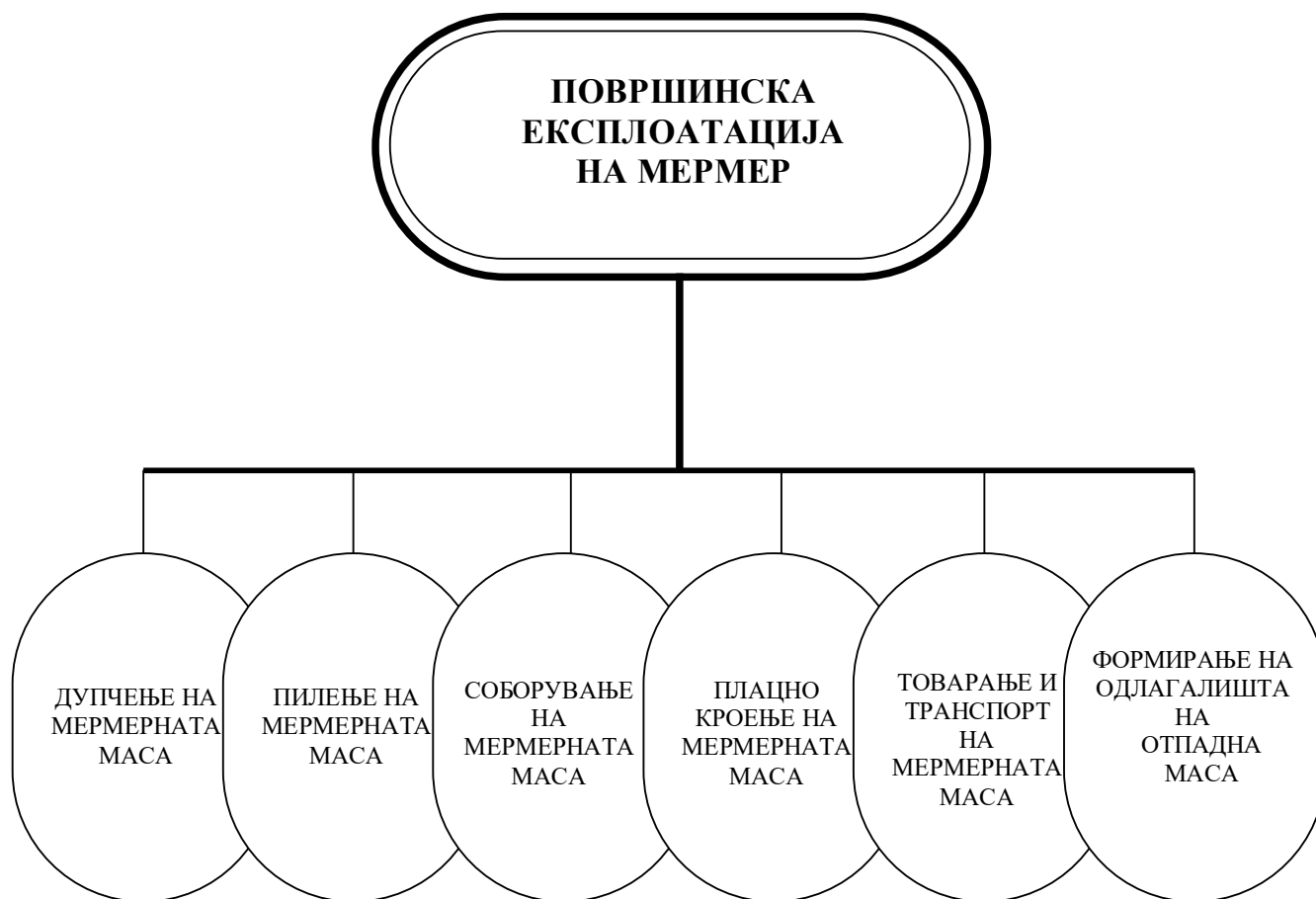
² Да се внесат шифрите на активностите во инсталацијата според Анекс 1 од ИСКЗ уредбата (Сл. Весник 89/05 од 21 Октомври 2005). Доколку инсталацијата вклучува повеќе активности кои се предмет на ИСКЗ, треба да се означат шифрата за секоја активност. Шифрите треба да бидат јасно оделени една од друга.

³ Ова барање не се однесува на трансфер на дозволата во случај на продажба на инсталацијата

II ОПИС НА ТЕХНИЧКИТЕ АКТИВНОСТИ

Експлоатацијата на мермер од лежиштето "Галабовец - Нов Присад" се изведува врз база на Договорот за концесија за експлоатација на минерална суровина - мермер на лежиштето "Галабовец - Нов Присад", Прилепско бр. 24-5606/1 од 13.11.2014 год. На слика 1 како и во Прилог бр. 1 е даден картографски приказ во размер 1:25000 од локацијата на лежиштето како и околината. Активностите во рудникот се базираат на откривање на рудната маса, дупчење на масата, сечење на мермерната маса сопомш на машини (пили), товарање на томблоните и транспорт до крајниот корисник.

II.1 ТЕХНОЛОШКА ШЕМА НА ПРОЦЕСОТ НА РАБОТА НА ИНСТАЛАЦИЈАТА

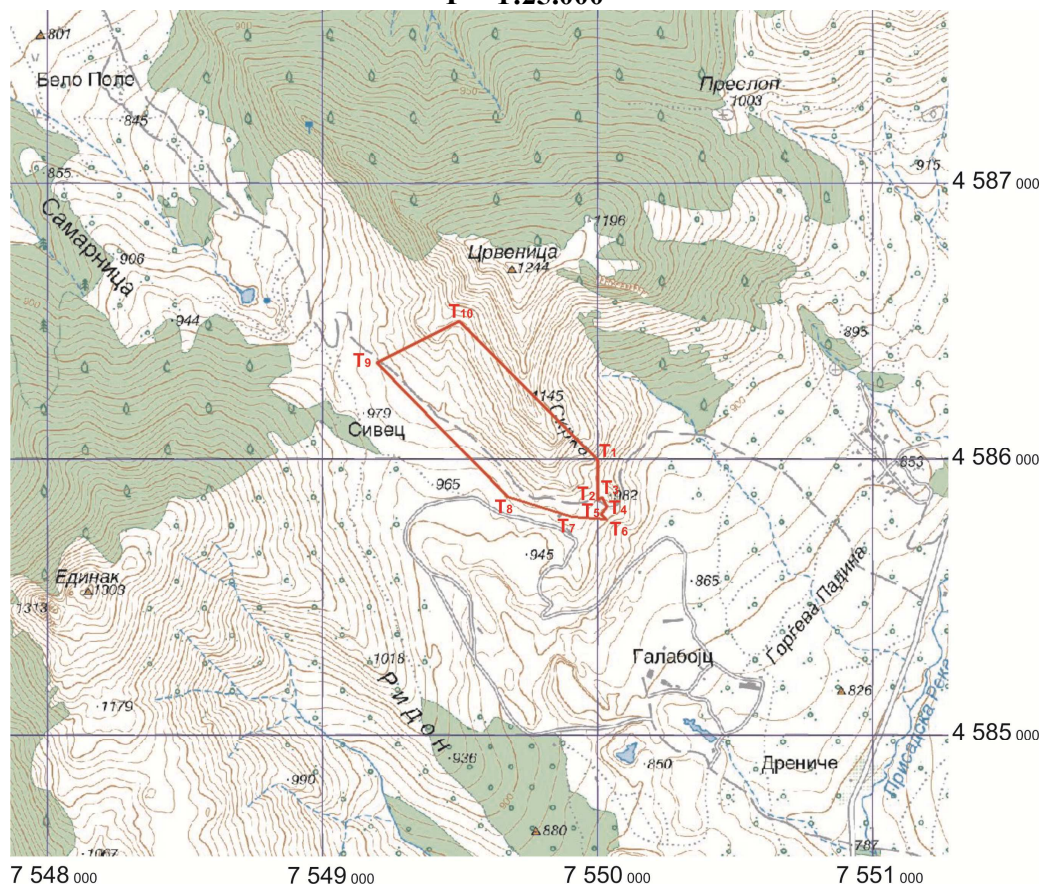

Од технолошката шема се гледа начинот на ископување и транспорт на мермерната маса. Имено најпрвин се започнува со процес кој предходи на технологијата на откопување на мермерната маса, а тоа е процесот на откривање на површината која најчесто се состои од хумусен слој но со мала дебелина од 30-50 цм која маса се одложува во непосредна близина и може да се искористи подоцна при рекултивација на рудникот. Потоа се пристапува кон дупчење и тоа по вертикала и хоризонтала, процес кој е потребен за да се спојат дупнатините низ кои потоа се внесува дијамнтската пила за да може да се пресече блокот. После пилењето (сечењето) на блокот се врши соборување на истиот за да се оддвои од масата и тогаш е спремен за дополнителна обработка. Дополнителната обработка е со т.н. плацно кроење кога исто како и во сечењето се користат дијамнтските пили. Откако ќе се доведе парчето во димензии кои можат да се транспортираат, а се погодни за понатамошна обработка се врши товарање во камион, се прицврстуваат со затегнувачи и се транспортираат до крајната дестинација најчесто Република Грција каде се носат во фабрика за понатамошна обработка. Парчињата кои се не употребливи се товараат со помош на мобилна товарна лопата на камион дампер и се одложуваат на одлагалиште за јаловина кој е лоцирана непосредна близина на рудникот за да се намалат трошоците за транспорт.

II.2 ОПИС НА ЛОКАЦИЈАТА

Рудното наоѓалиште "Галабовец - Нов Присад" кај село Нов Присад, Прилеп, е носител на бели доломитски компактни масивни мермери, кои се атрактивни за домашниот, но многу повеќе за светскиот пазар. Со геолошка перспекција на површината и истражните дупчотини утврдена е голема перспективност на микролокалитетот "Галабовец - Нов Присад" како во поглед на компактоста, така и спрема потенцијалот на рудните резерви. Од аспект на рудничката експлоатација, наоѓалиштето овозможува примена на современа механизација за директно откопување на мермерните ламели, бидејќи откривката во поголем дел е незначителна, а морфолошките услови се многу поволни.

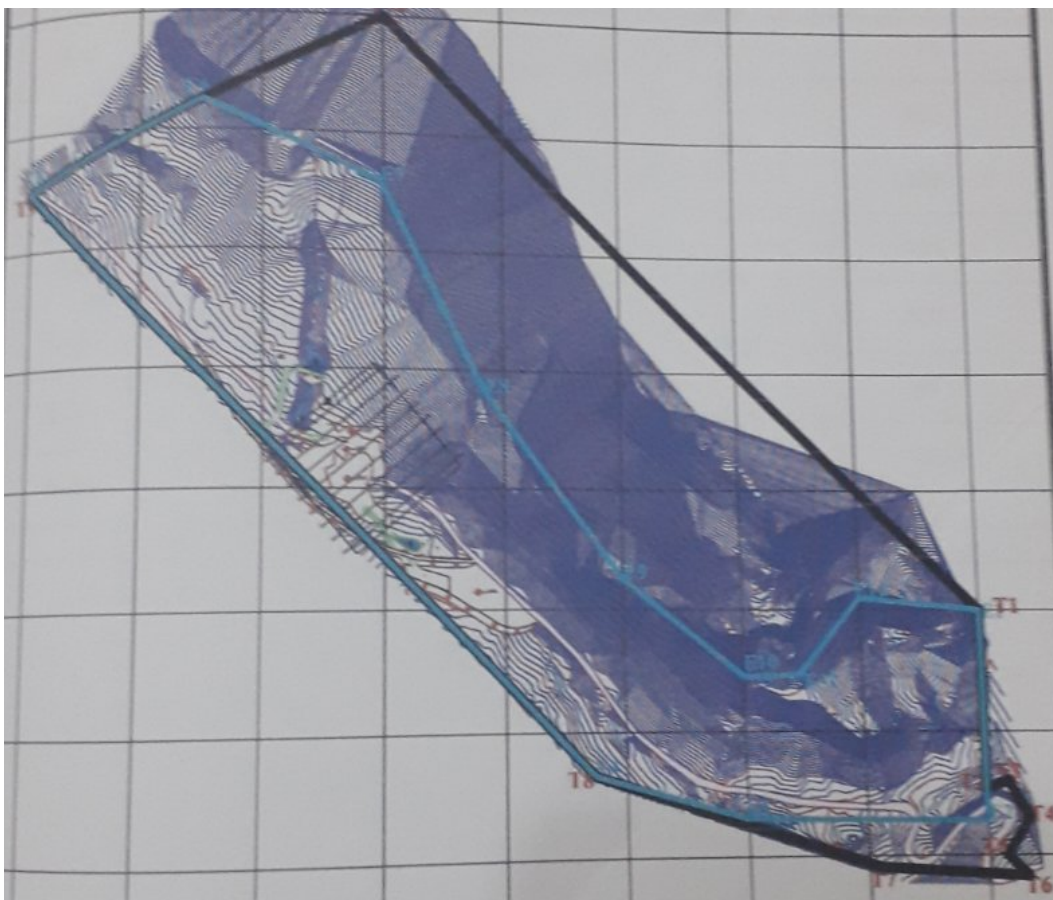
P = 1:25.000

Слика 1: Граници на концесиското поле на мермер “Галабовец - Нов Присад“

Табела 1. Координатни точки на концесиското поле

Точка	Координата Y	Координата X
T-1	7550000	4586000
T-2	7550000	4585853
T-3	7550018	4585860
T-4	7550035	4585830
T-5	7550015	4585800
T-6	7550032	4585783
T-7	7549909	4585791
T-8	7549674	4585865
T-9	7549200	4586350
T-10	7549500	4586500

Слика 1.1: Граници на експлоатационо поле

Табела 1.1 – Граници на експлоатационо поле

ТОЧКИ	КООРДИНАТИ	
	X	Y
E-1	4 586 000	7 550 000
E-2	4 585 828	7 550 000
E-3	4 585 830	7 549 800
E-4	4 585 865	7 549 674
E-5	4 586 350	7 549 200
E-6	4 586 426	7 549 352
E-7	4 586 359	7 549 497
E-8	4 585 181	7 549 584
E-9	4 586 025	7 549 700
E-10	4 585 945	7 549 800
E-11	4 585 946	7 549 847
E-12	4 586 010	7 549 900

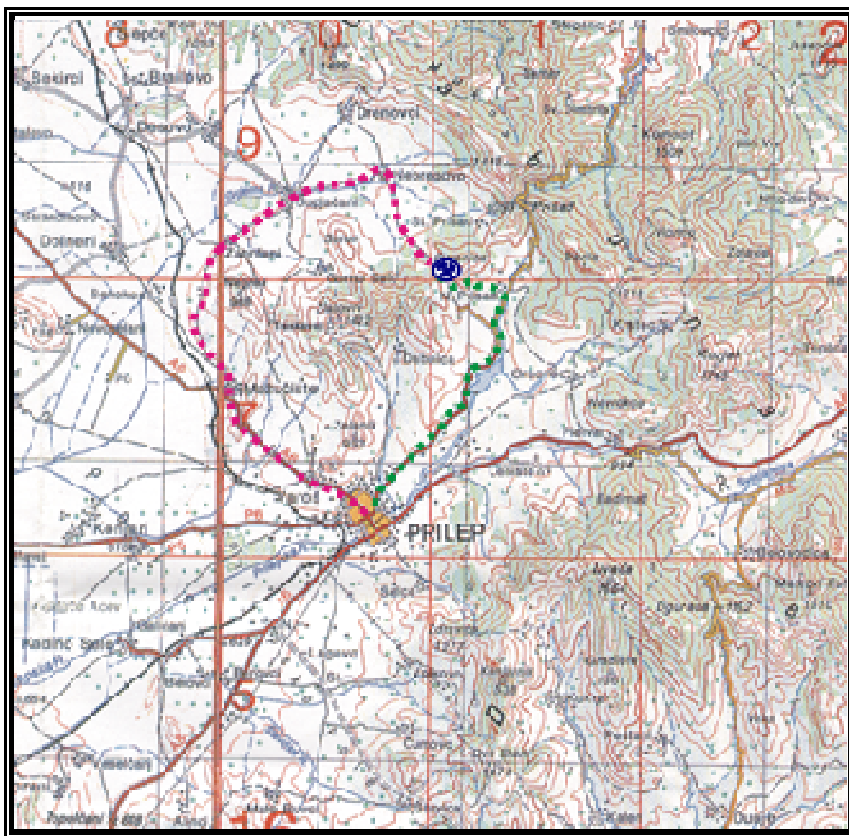

Наоѓалиштето "Галабовец - Нов Присад" се наоѓа на надморска висина од ссa 1.000 м. Подрачјето се карактеризира со променлива континентална клима, каде летата се жешки, а зимите се ладни. Според досегашното искуство може да се смета на рударска активност од 10 месеци во текот на годината. Имено во текот на зимата често пати температурата паѓа повеќе степени под нула, поради што не е можно да се изведуват работи на пилење т.е. експлоатација на мермерната маса.

Врз основа на досегашните сознанија, во наоѓалиштето "Галабовец - Нов Присад" не постојат подземни води. Бидејќи теренот е под наклон доаѓа до природно одцедување на водите, така што од хидрогеолошки аспект наоѓалиштето се смета за погодно. При експлоатацијата на мермерот, на откопното поле и на етажите посебно не се предвидува изработка на заштитни канали за одводнување. Тоа е поради можноста од гравитационо одводнување, бидејќи тоа го овозможуваат лежишните услови и начинот на отворање на наоѓалиштето.

II.3 ГЕОГРАФСКА ПОЛОЖБА И КОМУНИКАЦИИ НА ЛЕЖИШТЕТО

Локацијата на наоѓалиштето "Галабовец - Нов Присад" се наоѓа во Пелагонискиот масив (западно од селото Нов Присад на одалеченост од 2 км), кој е познат како носител на повеќе експлоатабилни мермери од кои најпознати се: "Поларис", "Сивец", "Чашка", "Козјак", "Дебреште" и др. Комуникациски рудникот "Скрка" со Прилеп е поврзан од две страни со добри пристапни патишта. Првиот пат е со должина од 24 км (Прилеп - село Мажучиште - село Небрегово - рудник "Бела Пола" - наоѓалиште "Галабовец - Нов Присад"), а вториот пат кој е изграден во 2004 год. е со должина од 13 км (Прилеп - стариот пат за Велес - село Нов Присад - наоѓалиште "Галабовец - Нов Присад"), (Слика 2.)

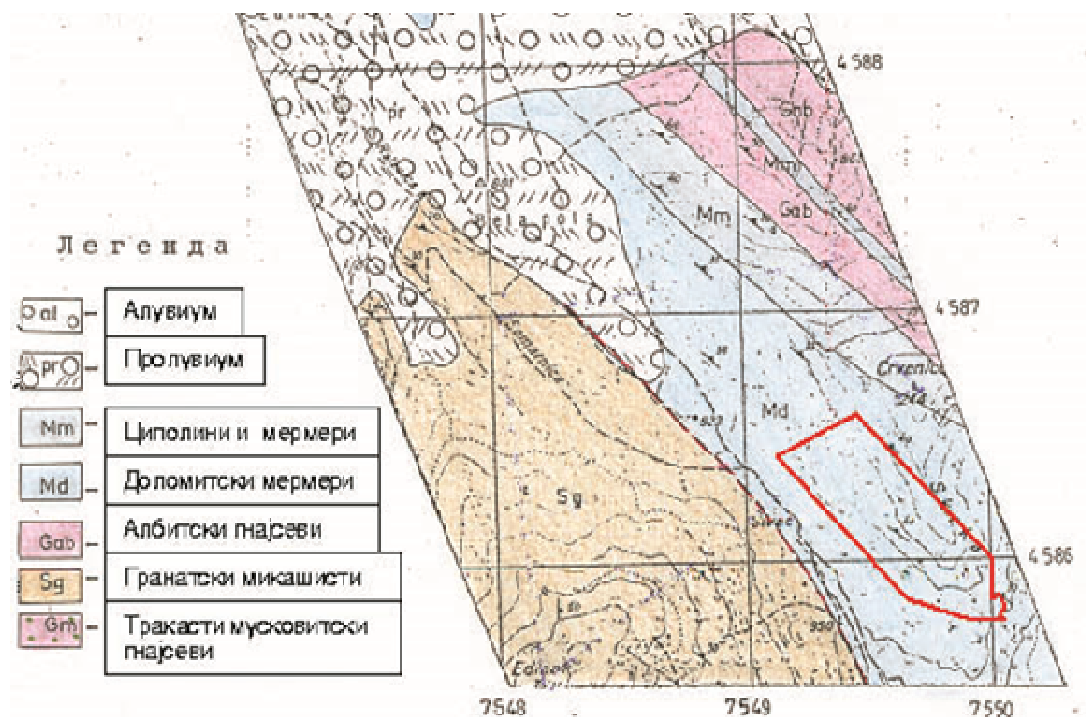

Слика 2: Комуникациска карта Прилеп - локалитет Галабовец

Теренот на потегот Плетвар - Небрегово каде припаѓа и лежиштето "Галабовец - Нов Присад", е детално геолошки картиран во $P = 1:25.000$ (Слика 3), при што се издвоени како посебен интересен дел за детални истражувања белите доломитски мермери и калцитските мермери.

Најголем обем на геолошко - рударски истражни работи се изведени западно од локалитетот "Галабовец - Нов Присад", каде е лоциран рудникот за мермер "Бела Пола" и југоисточно каде што е лоциран рудникот "Сивец". Во локалитетот "Галабовец - Нов Присад" освен сегашните, не се изведувани никакви претходни истражни работи.

Во рамките на добиениот концесиски простор изработена е геолошка карта (Слика 3) при што се добиени основните податоци за карактерот на мермерите. При ова се издвоени два типа на доломитски мермери кои се застапени на теренот, бели доломитски компактни масивни мермери и бели доломитски средно компактни мермери.

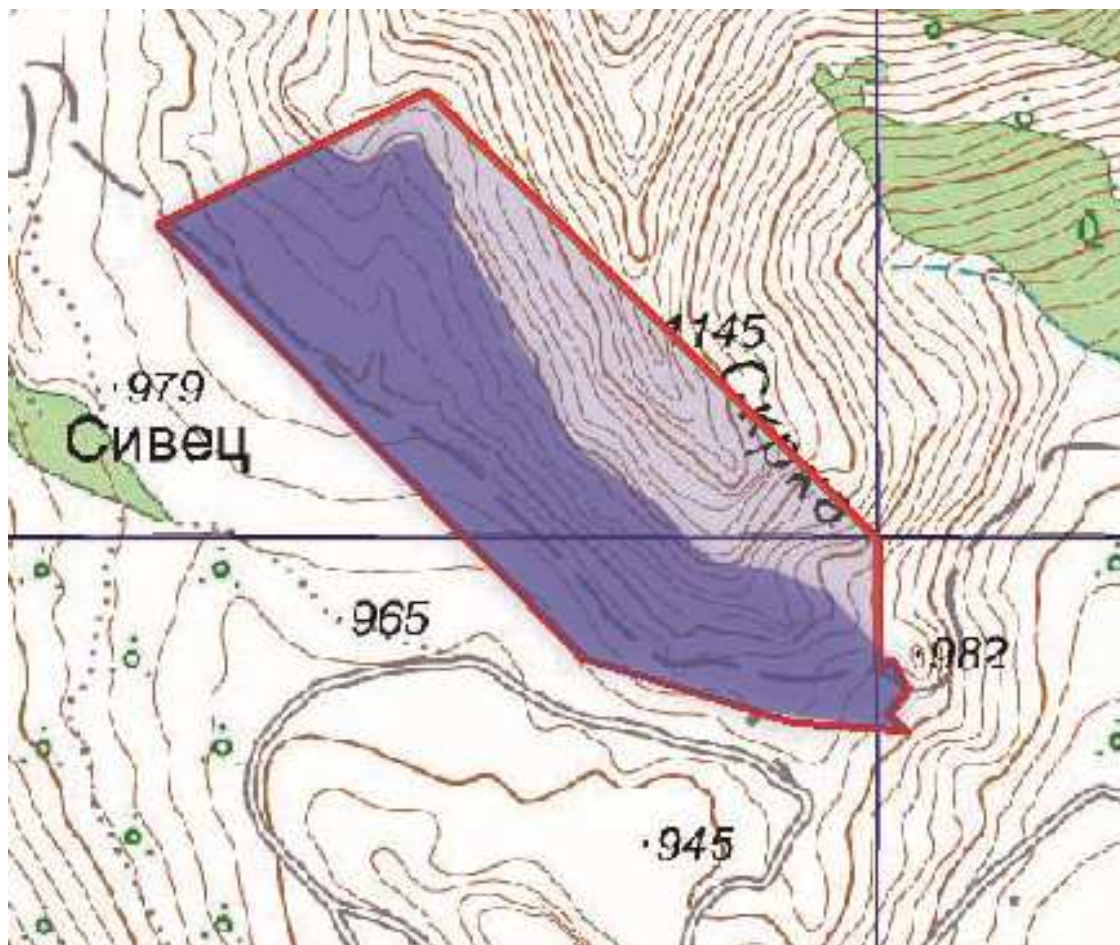

P = 1 : 25.000

Слика 3: Прегледна геолошка карта на поширокото подрачје на лежиштето на мермери "Галабовец" - село Нов Присад

Геолошка градба на поширокиот терен - испитуваниот терен геолошки припаѓа на прекамбријскиот метаморфен комплекс во чии состав се издвоени сериите на гнајсеви, микашисти, мешана серија, и серија мермери како и квартарни наслаги, изградени од пролувијален и ајувијален нанос.

Поширокото подрачје околу лежиштето "Галабовец - Нов Присад" изградено е од тракасти мусковитски гнајсеви, гранатски микашисти, албитски гнајсеви, доломитски мермери, циполини и калцитски мермери и пролувијални и ајувијални наслаги.

- Бели доломитски компкатни масивни мермери
- Бели доломитски средно компкатни мермери

Слика 4: Геолошка карта - локалитет "Галабовец - Нов Присад"

II.4 ГЕОЛОШКИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА ЛЕЖИШТЕТО

II.4.1. Геолошка градба на лежиштето

Не е можно да се прикаже геологијата на микролокалитетот "Галабовец - Нов Присад", а да не се опише пошироката околина, во рамките на локалитетите

Бела Пола и Сивец, каде југоисточниот дел му припаѓа на "Мермерниот комбинат"- Прилеп, а северозападниот на "Ларин"- А.Д.-Скопје.

Гледано во поширок план, мермерите на потегот Бела Пола - Галабовец - Нов Присад - Сивец припаѓаат на големата моноклинала составена од мермери, гнајс и микашисти кои се протегаат на просторот помеѓу Плетвар - Беловодица - Козјак. Мермерите на потегот Бела Пола - Галабовец - Нов Присад - Сивец се наоѓаат во подината на наведената моноклинала и сместени се на нејзиното крајно северозападно крило. Благодарение на таа положба тие претрпеле значителни тектонски пореметувања. Југозападната страна, односно падина на мермерите ја чинат микашисти и гнајсеви, додека на североисточната, воглавно се гнајсеви.

Така, моноклиналата целосно е развиена на подрачјето Плетвар - Козјак, а стисната на северозападното крило на ниво на подински наслаги на мермерите Бела Пола - Галабовец - Нов Присад - Сивец. Гледано вака на поширок простор на тектониката и дејството на силите, стануваат појасни тектонските манифестации кои се јавуваат на релативно мал простор. Белите мермери кои доминираат на теренот Бела Пола - Галабовец - Нов Присад - Сивец се ситно зрни доломитски мермери со местимични уклопци на калцити. Пооделни делови на мермерната маса значително се разликуваат. Така среќаваме од релативно компактни, банковити, плочесто шкрилјави па се до здробени и тектонски пореметени и по состав од чисто доломитски, преку доломитско-калцитски до чисто калцитски.

Врз база на начинот на појавувањето, слоевитоста, системот на ластови и прслини, степенот на компактноста и раздробеноста извршена е следната квалификација на мермерите:

- Прва категорија - припаѓаат мермери кои се многу малку распаднати, евентуално на површина малку карстифицирани - масивни.
- Втора категорија - припаѓаат мермерите кои се јавуваат како банки. Испуканоста на мермерната маса е нешто поголема од претходната.
- Трета категорија - тоа се плочесто шкрилјави - јасно услоени мермери.
- Четврта категорија - претставуваат здробени мермери, без изразита слоевитост. За оваа категорија е карактеристично што ги оивичува мермерите од прва и втора категорија. Овие мермери не се интересни за експлоатација.

Оваа категоризација се однесува само на белите мермери. Масивните мермери се релативно компактни и воглавно се бели, сахароидни, без и со примеси на калцити и со слабо изразена слоевитост.

Како слабоотпорни спрема атмосфералните и органските киселини, на површината се формира ситна мрежа на плитки ластови, вдоль кои се врши површинско распаѓање и стварање на доломитски песок. На поедини места кои се слабо изложени на ерозија и каде се пукнатините подлабоки, се ствара доломитски песок дебел и преку еден метар.

Банковити мермери се издвоени како втора категорија и се протегаат како трака со ширина од 75 до 100 метри. Тие се бели сахароидни со и без калцити. Испуканоста на мермерната маса е нешто поголема од претходната. На површината мермерите се карстифицирани, што дава впечаток дека се работи за мермери од полош квалитет.

Плочесто - шкрилјастите тенко услоените бели мермери го завземаат крајниот североисточен дел и се со изразита фолијација која се јавува на растојание од 10 до 30 cm. Оваа категорија засега не претстаува интерес. При што треба да се напомене, дека ова се површински манифестации. Дали фолијацијата во длабина е исто така изразита, ќе треба да се провери со истражни работи.

Слоевите на мермери имаат правец на протегање северозапад - југоисток, а паѓаат према североисток под агол од 40°. Во овие зони на мермери присутни се лонгитудални и трансверзални ластови, но не така чести, што овозможува добивање на блокови со поголемо димензии.

П.4.2. Класификација на мермерите

Освен класификацијата на мермерите спрема степенот на компактноста и раздробеноста, за белите мермери од зоната на Бела Пола - Галабовец - Нов Присад - Сивец битен е минеролошкиот состав и неговите примеси, односно бојата.

Врз база на резултатите од досегашните истражувања во лежиштето Галабовец - Нов Присад и експлоатацијата во соседниот рудник Бела Пола издвоени се три основни категории на мермери:

- I - категорија "Поларис - екстра бел",
- II - категорија "Поларис - бел",
- III - категорија "Поларис - шарен".

Во првата категорија припаѓаат чисто белите сахароидни доломитски мермери без никакво присуство на калцити. Нивната просторна детерминација на база на површинското картирање е невозможно да се дефинира. Тоа го овозможија само резултатите од истражното дупчење. Во втората категорија припаѓаат белите сахароидни доломитски мермери со калцитски флеку кои се хаотично распоредени во масата и не се со голема густина на застапеност. Во третата категорија припаѓаат белите сахароидни доломитски мермери со чести траки и поголеми флеку на калцити. Поголемото присуство на калцитите на овој тип мермер му дава бело-граораста боја.

II.4.3. Тектониката на микролокалитетот

Локалитетот "Галабовец - Нов Присад" ги носи сите карактеристики на целата зона Небрегово - Бела Пола - Галабовец - Нов Присад - Сивец - Плетвар - Беловодица. Најмаркантен дел е тектонската линија што ги одвојува мермерите од микашистите во подинскиот дел. Тука јасно се гледа како југозападното крило на мермерната маса е потонато и створена е микродепресија. Дека се работи за расед од големи размери зборува и присуството на корунд.

Втора карактеристика е присуството на една јако здробена зона на мермери која се наоѓа помеѓу масивните и банковитите мермери. Ова претставува североисточно крило на мермерната маса вдоль која се спуштиле масивните мермери. Мермерот во оваа зона е раздробен на ситни парчиња од 5 до 10 cm.

Што се однесува до пукотинскиот систем во масивните мермери на површина скоро никаде не се манифестираат, тој може да се види само во јадрата од истражните дупкотини и од профилот на отворениот коп.

Анализите покажуваат само два вида пукнатини и тоа едни кои одат паралелно со фолијацијата, а тоа е правецот северозапад-југоисток и други попречни на нив со правец североисток-југозапад. Падот на пукнатините кои се паралелни со фолијацијата е 40° према североисток, а попречните се пострмни и одат до 70° према југозапад. Ако се погледнат резултатите од истражното дупчење ќе се види дека целата маса не е компактна, туку се сменуваат наизменично компактно јадро со должина од 2 до 20 метри и здробено јадро од 2 до 10 метри на ситни парчиња од 20 до 50 cm.

Ова непобитно зборува за наизменично сменување на здрави и компактни зони со здробени. Бидејќи јадрото не е ориентирано, па може да се видат само пукнатините кои се паралелни со фолијацијата, а за другите е само претпоставка.

За разлика од компактните мермери, банковитите се јасно поделени со паралелни на фолијацијата пукнатини кои се пратат на голема должина. Со нив мермерите се наредени како банаци со дебелина од 0,6 до 1,5 метри.

Геоморфолошки форми - како карбонатни стени подложни се на побрзо распаѓање и растварање, кое од своја страна дава можност за формирање на геоморфолошки облици како вртачи, ували и друго. Во истражните и експлоатационите работи на поширок простор Бела Пола - Галабовец - Нов Присад - Сивец во подлабоките делови констатирани се каверни со различна големина. Присуството на каверни го намалува процентот на искористување и со нивната непредвидлива форма, можат понекогаш да допринесат и поголеми делови од лежиштето да бидат неупотребливи т.е. не може да се добијат комерцијални блокови.

II.4.4. Хидро-геолошки карактеристики на лежиштето

Како и поголемиот дел од мермерната маса која е сува и безводна, и овде нема присуство на извори, освен еден видлив извори со мала издашност на кота 990 мнв бидејќи проектираната технологијата за добивање на мермерни блокови без вода не може да функционира, рудник "Скрка" на наоѓалиштето Галабовец со вода се снабдува од соседниот рудник "Бела Пола", каде ја има во количини кои без проблем би ги задоволите потребите и на двата рудници.

Од аспект на експлоатацијата, хидро-геолошките прилики во лежиштето се поволни со што не би требало да предизвикуваат тешкотии при работата.

II.4.5. Инженерско - геолошки карактеристики на лежиштето

Составен е исклучиво од доломитски мермери. Од физичко - механичките испитувања се гледа, дека се работи за цврста карпа со издржливост на притисок преку 800 kg/cm^2 . Отворениот коп во соседниот рудник Бела Пола е со вертикални чела и висина на етажата од 7 - 10 метри, кои воопшто не се оштетени ниту пореметени. Тоа оди во прилог, дека се работи за стабилна доломитска маса, која и при вертикални откопи не покажува никакви знаци на рушење или деформирање на

теренот. Од тука може да се заклучи дека инженерско-геолошките особини на мермерите се такви, што овозможуваат формирање на етажи повисоки и од 7 метри.

II.4.6 Физичко-механички, хемиски и минеролошко-петрографски карактеристики

1. Јакост на притисок во сува состојба

$$R_{ср} = 148.20 \text{ МПа}$$

2. Јакост на притисок во водозаситена состојба

$$R_{ср} = 132.10 \text{ МПа}$$

3. Постојаност на мраз после 25 циклуси мрзнење и размрзнување

$$R_{ср} = 117.60 \text{ МПа}$$

Каменот е постојан.

4. Постојаност на дејство на 5 циклуси Na_2SO_4

$$R_{ср} = 115.30 \text{ МПа}$$

Каменот е постојан

5. Впивање на вода

$$v = 0.0792 \%$$

6. Волуменска маса со пори и шуплини

$$\gamma = 2845 \text{ kg/m}^3$$

7. Волуменска маса без пори и шуплини

$$\gamma = 2860 \text{ kg/m}^3$$

8. Степен на густина $\rho = 99.48 \%$

9. Порозност..... 0.52 %

10. Отпорност на абеење со стружење по методата на Vöhner

$$H_a = 31.20 \text{ cm}^3 / 50 \text{ cm}^2$$

- Содржина на вкупен сулфур нема
- Содржина на хлориди нема
- Содржина на сулфати нема
- Содржина на сулфиди нема

Макроскопски изглед

Снежно бел мермер со хомогено компактно-масивна текстура многу ретко прошарана со сиви лискунски петна со должина од мах. 4мм. Макроскопски воопшто не се видливи никакви ластови и пукнатини.

Структурата му е ситно зрнеста, со максимална гранулација на кристалите до 1 мм. Хемискиот тест со HCl ретко (местимично) дава многу слаба реакција (предоминација на минералот доломит).

Микроскопски наод:

- Доломит 94.65 %;
- Калцит4.15 %;
- Кварц..... . . .трагови;
- Fe, Mn -оксиди..... трагови;
- Лискуни.....трагови.

Вид на карпа: Доломитски мермер

- Структура и текстура

Микротекстурата е хомогено-компактно-масивна, без трагови на микро-тектонски пукнатини. Структурата е хомогено-алтриоморфно мозачина (ретко хипидиоморфна). Повеќето монокарбонатни кристали се само со еден (ретко два) системи на полисинтетски близначки ламели. Гранулацијата на кристалните зрна генерално е хомогена и се движи: кај карбонатите (доломит-калцит) 100-900 μ -1, кај кварцот до 60 μ , лискуните до 200 μ , кај Fe и Mn - оксид 0 -10 μ .

II. 5. Технологија на експлоатација на мермерни блокови

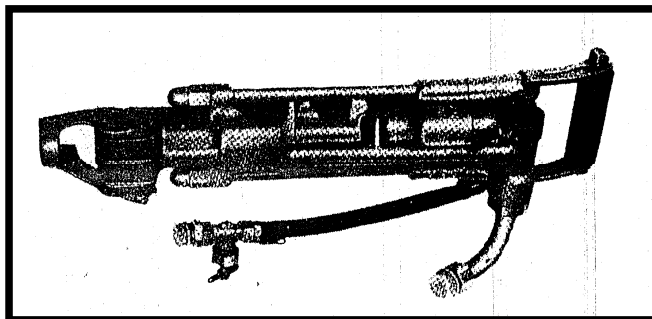
Во проектираниот технолошкиот процес на експлоатација на мермерни блокови на локалитетот Галабовец се користи и процесот на минирање кој овозможува отстранување на првиот слој на рудната мермерна маса која нема добар квалитет односно неможе да се употреби како мермерен блок. За таа цел се користат следниве експлозивни и експлозивни средства :

- Прашкест експлозив,
- Детонаторска каписла бр. 8,

- Детонаторски фитил,
- Бавногоречки фитил.

Дупчечко - минерски работи

На локалитетот Галабовец со проектираната технологија на експлоатација, дупчењето и минирањето се користат за ископ на површинска откривка, изработка на усеци и канали во распуканите мермерни маси, при потсекување на мермерната маса и сл. За дупчење се користат рачни и хоризонтални дупчачки чекани тип “Atlas” (Слика 5) и самоодна дупчалка ”Tamrock Coomando 300” (Слика 6).

Слика 5: Дупчачки чекан “Atlas ”

Слика 6: Дупчалка Tamrock Coomando 300

II. 5.1 Технологија на експлоатација со ланчана пила

Во површинските копови на мермер покрај пилењето со дијамантска жична пила често се применува пилење со каменорезни машини и тоа за вертикални резови и за потсекување, односно за изработка на хоризонтални резови. Во локалитетот Галабовец се користи за изработка на хоризонтални резови во здрава мермерна маса, при изработката на канали за отворање и разработка на етажите, со што се елиминира дупчењето и минирањето.

Ширината на резот е 40 мм па отука произлегува можноста за полесно манипулирање со испилените ламели, а капацитетот на сечење е сса $7 \text{ м}^2/\text{ч}$.

"Benetti Csm 962" е едноставна машина и се состои од:

- основна машинска конструкција на која се монтирани сите погонски делови за движење на машината и пилење на каменот,
- водилки на ланецот,
- команден пулт прицврстен на основната конструкција,
- колосек по кој се движи машината , со должина од 3м.

Погонот на "Benetti Csm 962" е на електрична енергија. Успешно се применува за изработка на вертикални и хоризонтални резови. "Benetti Csm 962" може да се ротира за 90° при што лесно се преминува од вертикално пилење на хоризонтално потсекување.

Напредувањето на машината ја определува технологијата на откопување и нејзиниот откопен фронт може да изнесува до 100, а и повеќе метри. Бидејќи се движи по шини (сопствен колосек) се применува постапка според која изминатите шински слогови се поставени пред машината. Иако работата е рутинска треба да се внимава за правецот на движење и растојанието до етажната ивица. Машината со ротирање може да изработи два паралелни реза на меѓусебно растојание 1,7 м. Паралелните резови се применуваат за формирање на подготвителни усеци, каде што за вадење на блоковите се применуваат методи на извлекување, бидејќи релативно малата ширина ја лимитира употребата на стандардна товарна машина. Технолошки каменорезната машина може да работи заедно со дијамантската жична пила така што едната машина може да работи вертикални, а другата хоризонтални резови или обратно. Каменорезната машина како и дијамантската жична пила во

својата технолошка работа се самостојни така што нивното работење може да се одвива и независно една од друга.

II.5.2. Технологија на експлоатација на мермерни блокови со дијамантска жична пила

Кога се појавиле дијамантските жични пили имале хидрауличен мотор со снага од 20 до 25 kW, и брзина на дијамантската жица од 20 до 30 м/сек. Со нивниот развој се произведуваат дијамантски жични пили со брзина на дијамантската жица од 65 м/сек и снага на електромоторот од 70 kW. Најдобри резултати се постигнуваат ако оптималната брзина на дијамантската жица е од 35 до 40 м/сек и снага на електромоторот од 30 до 40 kW. Од вкупното време на работа во една смена дијамантската жична пила работи 60 до 70% , а во останатото време се врши поставување на машината на оптимална позиција, незино преместување на друго работно чело и др. За подобро искористување на дијамантската жична пила треба да има повеќе работни чела, во кои во континуитет ќе се врши дупчење на дупкотини, а со завршувањето на работата на едно чело машината би се префрлила на друго работно чело, со што би имале поголема искористеност на дијамантските жични пили.

Дијамантската жична пила “Alpha 840“ во конструктивен поглед ги задоволува и решава основните технички проблеми кои ги бара пилењето на мермерот. Таа представува електронска дијамантска жична пила која овозможува пилење на рамни површини со правоаголна форма, вертикално под агол или хоризонтално во однос на работната етажа. Стандардната верзија на “Alpha 840“ е снабдена со електромотор од 30 kW, кој може да се заврти за 360° заедно со директниот погон од погонското тркало и независен електричен блок со посебна електронска контрола. Брзината на дијамантската жица е 36 м/сек. Затегнувањето се врши со електромотор со променлива брзина контролиран од автоматски регулатор. Инсталираната снага може да пили рез со должина од 15 - 20 м во мермерните наоѓалишта, а ефектот на пилење изнесува од 8 - 12 м²/ч и е неколку пати поголем во споредба на поранешното хеликоидно пилење. Има бескраен редукионен запчаник со рачно наместување за ротирање на преносниот систем, кој се движи по специјална конструкција на шински колосек во секции од 2 м, при што во еден комплет се 3 шински колосека. Разни сигурносни направи со кои е

обезбедена постројката и е прават безбедна и сигурна при работа, а со тоа се постигнува сигурност на површинскиот коп. Дијамантската жична пила “Alpha 840” заедно со командната табла е дадена на (Слика.7.). На локалитетот Галабовец ќе се користи дијамантската жична пила “Alpha 840”.

Слика 7: Дијамантска жична пила
”ALPHA 840”

Слика 8: Дијамантска жична пила
”VIP 910”

Дијамантската жична пила “Vip 910” е најсовремена дијамантска пила што се употребува во локалитетот Галабовец. Се користи за изработка на хоризонтални, вертикални и коси резови. Со ”Vip 910” може од иста позиција да се изработат два паралелни вертикални резови на меѓусебно растојание од 1,7 м, а исто така постои и можност за изработка на два хоризонтални резови од иста позиција на растојание од 1,3 м, при што долниот рез е на ниво на работниот планум. Регулацијата на затегнувањето на дијамантската жица е автоматска. Растојанието помеѓу погонскиот дел и командниот пулт е 20 м.

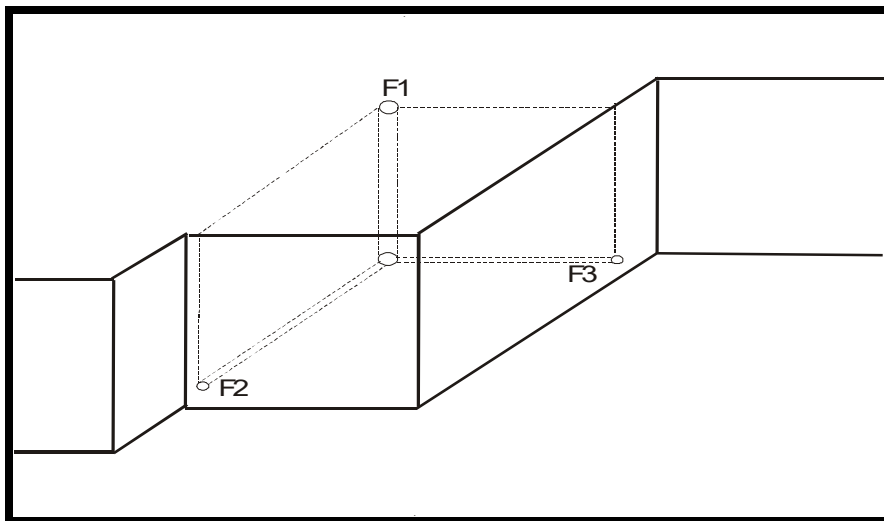
Предноста на оваа дијамантска жична пила во однос на ”Alpha 840” е во следните карактеристики:

- поголема застапеност на електроника што значи помала зависност од човекова команда,
- поголема погонска (работна) и техничка сигурност,
- можност за сечење на рез на висина од 1,3 м од работниот планум,
- можност за сечење на два паралелни реза до 1,7 м без преместување,
- можност да сечи пониско при хоризонтално потсекување на ламелите,

- автоматско подесување на ротирањето на преносниот систем,
- ефектот на работа е за 10% поголем.

За да се изврши пилењето со дијамантска жична пила, потребно е претходно да се извршат подготвителни работи, кои се состојат во дупчење на дупчотини за вовлекување на дијамантската жица, со која се врши пилење на мермерните ламели. Пред да се почне со дупчење на дупчотините, треба да се изврши снимање и анализа на податоци за тектонскиот склоп на секоја микролокација, за да се димензионира ламелата која се издвојува од основниот мермерен масив. Ова е потребно за да не се пилат раздробени мермерни маси, кои не содржат доволна блоковитост. Екипата за дупчење е составена од двајца работници, кои треба максимално да владееат со техниката на мерење, центрирање и дупчење. Тоа е посебно важно затоа што за секое промашување на дупчотините, гаѓањето и дупчењето на истите треба да се повтори. Сето тоа одзема доста време и ги смалува ефективните часови на работа со дупчачката опрема.

Вертикалната дупчотина "F1" се дупчи со дупчалка со пречник F 90 мм. Потоа од патосот се дупчат хоризонталните дупчотини "F2" и "F3" со хоризонтален дупчачки чекан со постоље со пречник $\Theta = 36$ мм. Распоредот на дупчотините е прикажан на (Слика 9).

Слика 9: Распоред на дупнатини

При дупчењето се потребни следните помошни направи:

- Либела
- Алуминиумска летва со правоаголен профил 60 x 25 мм и должина од 4 м.

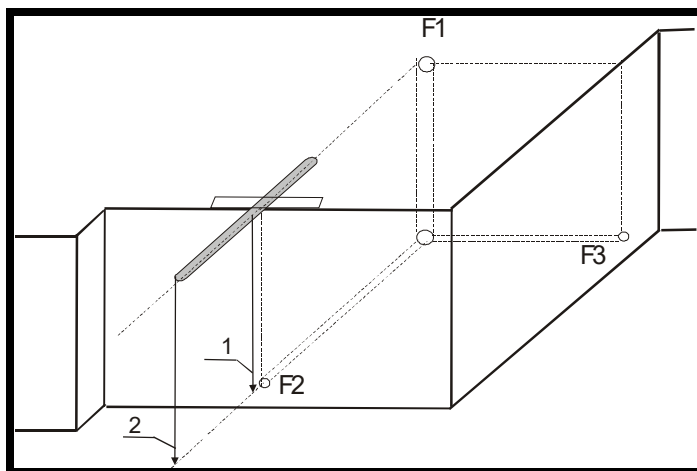
- Сидарски висок
- Најлон конец со $\Theta = 2$ до $\Theta = 3$ мм.

На локалитетот Галабовец дупчењето на вертикални и хоризонтални дупчотини со голем пречник се врши со самоодна дупчалка BOHLER TC 11 (Слика 10).

Слика 10: Дупчалка Bohler TC 11

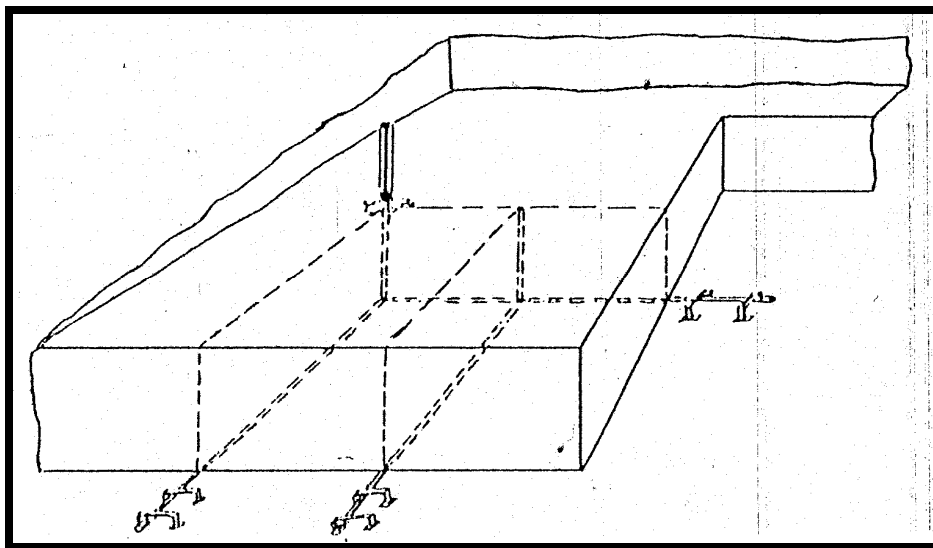
После дупчењето на вертикалната дупчотина $\Theta=90$ мм се дупчат хоризонталните дупчотини со хоризонтален дупчачки чекан со држач ($\Theta = 36$ мм). За да се започне со дупчење на хоризонталните дупчотини треба претходно да се одреди нивниот правец. Најпрво со помош на најлон конец, алуминиумска летва и високот 1 (Слика 11) се одредува положбата на дупчотината “F2”. При тоа треба да се внимава едниот крај од конецот да биде точно во центарот на дупчотината “F2”. На ивицата на ламелата преку која поминува конецот со високот 1 се поставува штичка, која служи за правилен премин на конецот преку ивицата на ламелата, и за подобро налегнување на алуминиумската летва. Со високот 2 (Слика 11) се одредува положбата на хоризонталниот дупчачки чекан со постолето да биде во правец на дупчотината “F2”. Слична е постапката и за другата хоризонтална дупчотина “F3”.

Слика 11: Одредување на правец на хоризонтална дупчотина

Технологијата на добивање на мермерни ламели со дијамантска жична пила се одвива по следниот редослед :

1. Се изработува усек во мермерниот масив;
2. Се врши мерење на ламелата (6 x 3 x 7) м или (6 x 1,7 x 7) м, гаѓање и дупчење на вертикалната дупчотина со пречник $\Theta=90$ мм и двете хоризонтални дупчотини со пречник $\Theta = 36$ мм, низ кои се вовлекува дијамантската жица со која се пили ламелата (банкот). На (Слика 12) е прикажано дупчењето на дупчотини за дијамантската жица;

Слика 12: Дупчење на дупчотини за дијамантска жица

3. Вовлекувањето на дијамантската жица најпрво се врши во хоризонталните дупкотини. Низ едната хоризонтална дупкотина се вовлекува специјално подготвена жица составена по следниот редослед: најлон конец, пластично јаже, челично јаже и дијамантска жица на која со спојница со навој се поврзува дијамантската жица. При вовлекувањето на специјално подготвената жица се користи цевка и компримиран воздух. Од другата хоризонтална дупкотина се вовлекува челично јаже со кука на која се закачува специјално подготвената жица од другата дупкотина и така се извлекува дијамантската жица;
4. Пред да се почне со пилење на ламелата со дијамантската жица мануелно треба да се пропилат острите ивици на дупкотините, кои можат да ја оштетат дијамантската жица при пуштање во работа на дијамантската жична пила;
5. Се носи технолошка вода со црево на местото на пилење за ладење на дијамантската жица и плакнење на резот (одвод на струготини од мермер, кои се јавуваат како пратечки отпадок при пилењето на мермерот). Протокот на технолошка вода во рез при стандардни услови изнесува $0,6 \text{ m}^3$ на 1 m^2 на испилена површина;
6. Се врши проверка на дијамантската жична пила и командниот пулт како од механички така и од електричен аспект и се пушта во работа;
7. Пилење на хоризонтален рез А;
8. Потоа се вади дијамантската жица и се вовлекува низ една хоризонтална дупкотина специјално подготвената жица на која со спојница со навој се поврзува дијамантската жица, и се извлекува низ вертикалната дупкотина со јадица на која се закачува специјално подготвената жица, и може да се започне со пилење на вертикалниот рез Б;
9. На потполно ист начин се пили и другиот вертикален рез В, со што ламелата е испилена (одвоена од мермерниот масив).

Во рудниците за мермер како посебна технолошка операција представува соборување на предходно испилените (одвоените) ламели од масивот.

Ламелите од мермерниот масив се одвојуваат и соборуваат со помош на воздушни и водени перници и хидраулични соборувачи како класична технологија применета во сите рудници, додека во локалитетот Галабовец најчесто соборувањето на ламелите ќе се извршува со хидрауличен багер како посебна технологија. Пред соборувањето на ламелите треба да се направи земјена или камена постела на која ќе се собори ламелата. Постелата служи како заштитен слој при соборувањето на ламелата. Се прави со помош на утоварувач од ситно издробениот камен и земја. При тоа треба да се внимава во земјената постела да нема поголеми камења за да при падот на ламелата не дојде до нејзино кршење. Исто така треба да се внимава земјената постела да не биде премногу влажна т.е. ако во нејзе има премногу песок или калива земја, при падот на ламелата може да се разлијат и да дојде до кршење на ламелата. Дебелината на земјената постела се движи околу 0,5 м до 0,6 м на почетокот, до блокот. При одалечувањето од блокот, дебелината се зголемува, така што на крајот изнесува 1 м до 1,2 м што зависи од висината на ламелата. Класична технологија за соборување на ламели. За соборување на ламели во рудниците за мермер како класична технологија се употребуваат: *хидраулични соборувачи, воздушни перници, водени (челични) перници.*

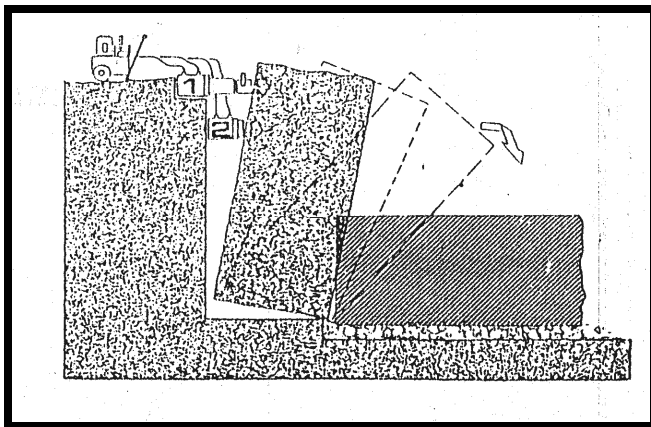
Технологијата на соборување ги опфаќа следните начини на соборување на мермерните ламели:

- Соборување со хидраулични соборувачи;
- Соборување со воздушни перници;
- Соборување со водени (челични) перници;
- Комбинирано соборување на ламели.

Соборување со хидраулични соборувачи

Кога, ламелата се соборува само со помош на хидраулични соборувачи (слика 13), потребно е на врвот на мермерниот масив, позади испилената ламела, да

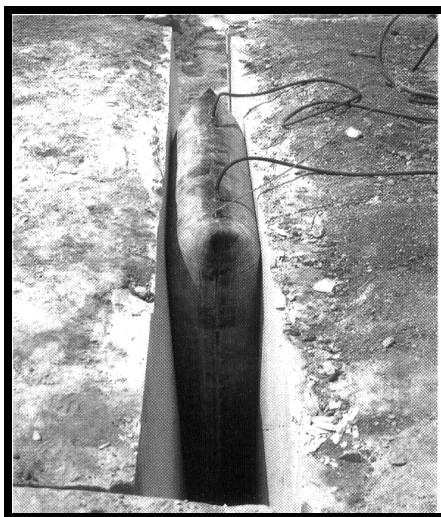
се направат лежишта во кои се поставуваат соборувачите. Со тоа се оштетува мермерната маса и се смалува нејзината искористеност, па доколку се работи во целост за здрава мермерна маса подобро е хидрауличните соборувачи да се користат во комбинација со воздушна или водена перница. Доколку изработката на лежиштата за хидрауличните соборувачи битно не влијаат на коефициентот на искористеност на мермерната маса, можат да се користат и само соборувачите.

Слика 13: Соборување со хидраулични соборувачи

Соборување со воздушни перници

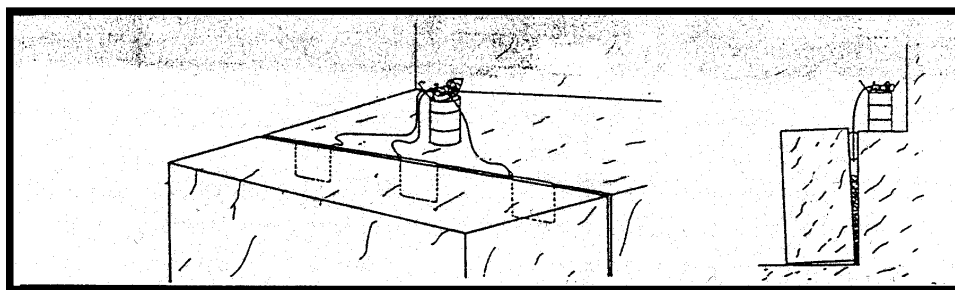
Воздушните перници овозможуваат одвојување на ламелата која е испилена со помош на дијамантска жична пила, без при тоа да се изработува лежиште во здравата мермерна маса (Слика 14). Со тоа се штеди време, не се оштетува мермерната маса, па при работа кај потполно здрава мермерна маса неопходно е користење на перница при соборување на ламелите.

Слика 14: Соборување на ламела
со воздушна перница

Соборување со водени (челични) перници

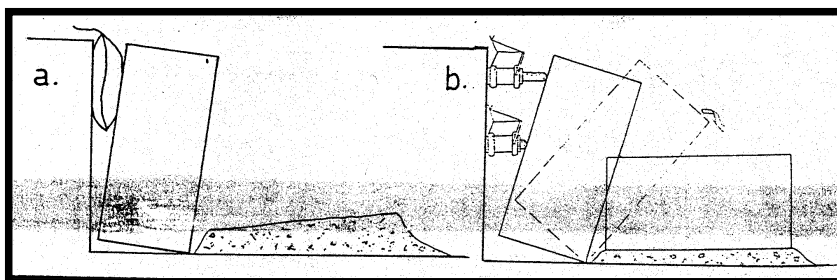
Водените (челичните) перници (Слика 15) во локалитетот Галабовец најчесто ќе се употребуваат во комбинација со хидрауличен багер и за соборување на ламели во специјални случаи, а тоа е кога при соборувањето ламелите се кршат на местата со вени и пукнатини со што при понатамошното соборување неможат да се употребат хидрауличните соборувачи и воздушните перници. Исто така се употребуваат за соборување на големи ламели со повеќе природни пукнатини бидејќи постои голема веројатност воздушните перници на самите пукна тини да се оштетат или поточно да се уништат.

Слика 15: Соборување на ламела со водени (челични) перници

Комбинирано соборување на ламели

Кај здравите и квалитетни мермерни маси, поради подобра искористеност на ламелата се препорачува комбинирано соборување (Слика 16), така што на почеток се користат перниците, а при крајот хидрауличните соборувачи.

Слика 16: Комбинирано соборување на ламела

Соборување на ламели со хидрауличен багер

Во локалитетот Галабовец како технологија за соборување на мермерните ламели покрај технологијата за соборување со хидраулични соборувачи, најчесто се употребува технологијата на соборување со хидрауличен багер.

За да се примани оваа технологија за соборување на ламели не се потребни предходни подготовки и услови, освен што треба да се расчисти местото каде што се поставува багерот (од црева, кабли итн) и работниот планум да биде доволно широк (простран) за движење на багерот (по пропис).

Слика 18: Соборување на ламела со хидрауличен багер

II.5.2.1 Кроење на ламелите во блокови

Откако ламелата е соборена, во зависност од правецот на водите и пукнатините, на неа се мери и крои (одбележува) за плацно пилење. За плацно пилење на ламелите на површинските копови се применува плацна дијамантска жична пила модел TL 920. Таа е мобилна и погодна за изработка на мали резони при кроењето на ламелите под разни агли, што се смета за предност со оглед на пукнатините во ламелата. Монтирана е на тркала, лесно се преместува и поставува. Пилењето го врши со дијамантска жица чие затегнување е со електромотор со променлива брзина, кој се контролира со електричен регулатор. Сите овие операции се вршат преку контролната табла, која е одвоена од машината и обезбедува сигурност при ракувањето. Бидејќи оваа машина е многу ефикасна при плацното кроење, и го подобрува квалитетот на комерцијалните блокови, наоѓа голема примена на површинските копови.

II .6. Товарање и транспорт

На локалитетот Галабовец товарањето на јаловина, транспортот и утоварот на комерцијални блокови и томболони се врши со товарната машина *Caterpillar 988Б* (Слика 17), а додека транспортот на јаловината се врши со руднички дампер *Caterpillar 769С* (Слика 18).

Слика 17: Товарна машина
Caterpillar 988\Б

Слика 18: Руднички дампер
Caterpillar 769С

Во производниот циклус товарната машина *Caterpillar 988В* ги врши следните операции :

- нагрнување на јаловина (отпаден материјал) и незино товарање,
- манипулација со комерцијални блокови и томболони на етажите,
- товарање на комерцијални блокови и томболони од плацот,
- преместување на дијамантски жични пили,
- планирање на одлагалиштата и сл.,

Внатрешниот транспорт се одвива во две релации:

1. транспорт на јаловина од етажите до одлагалиштата,
2. транспорт на комерцијални блокови и томболони од етажите до плацот за складирање.

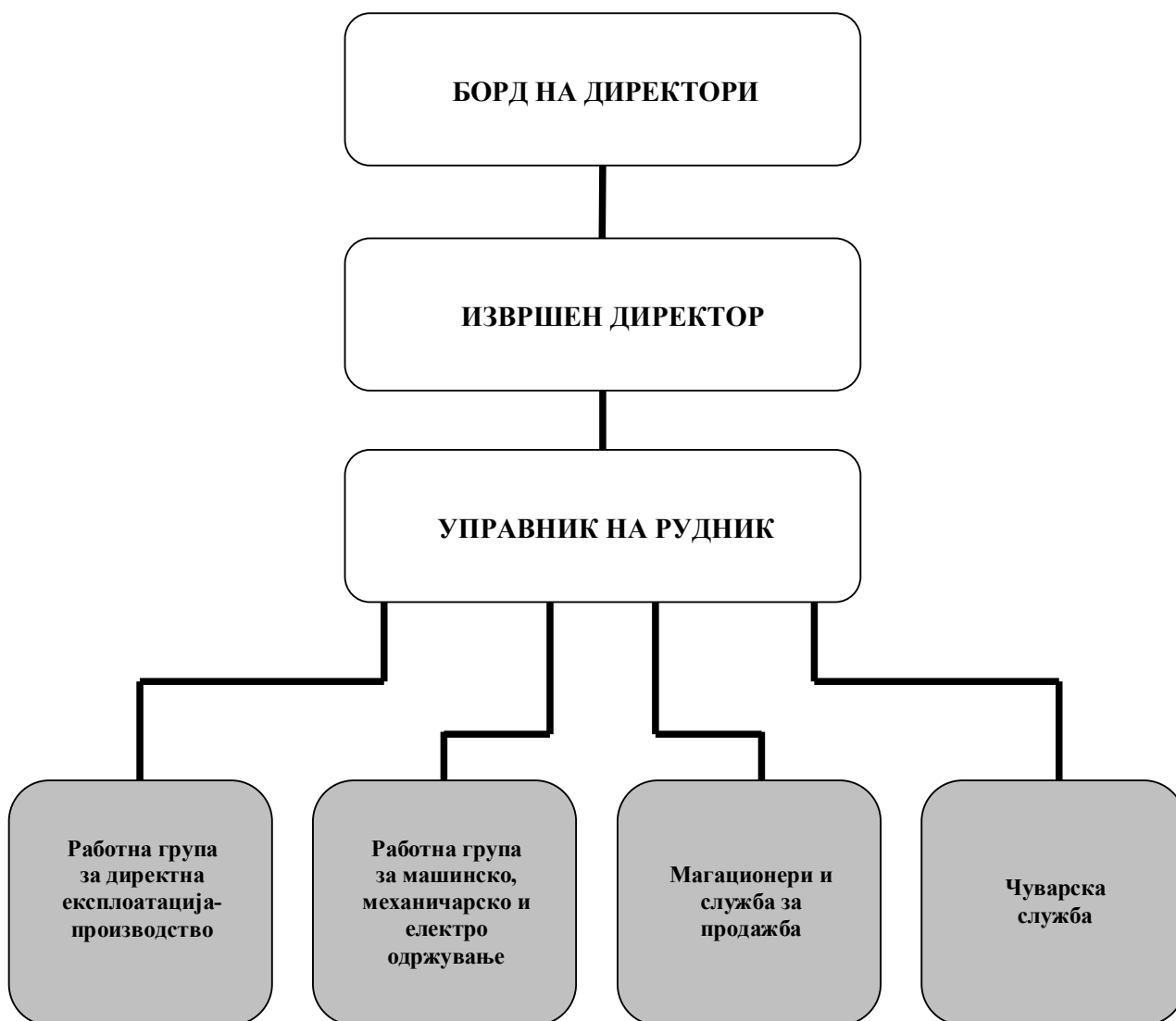
III УПРАВУВАЊЕ И КОНТРОЛА

За остварување на проектираното годишно производство потребна е следната работна рака, која во најголем дел е ангажирана и на соседното рудно поле Бела Пола, а во сопственост на истата компанија Ларин Мрамор компани АД Скопје:

Табела 2. Проектирани работни места и број на вработени

Работна задача	Проектиран број на вработени
Раководител на рудник	1
Главен и етажен мајстор	1
Ракувач со CAT 988B	1
Ракувач со багер CAT 235C	1
Ракувач со дампер CAT 769C	1
Ракувач со дупчалка F90 BOHLER	1
Ракувач со дупчалка TAMROCK COOMANDO 300	1
Ракувач со дијамантска жична пила ALPHA 840/B	1
Ракувач со дијамантска жична пила VIP 910	1
Ракувач со каменорезна машина BENETTI CSM 962	1
Минер-бушач	1
Механичар	1
Електричар	1
Магационер	1
Вкупно :	14

Шематски приказ на управувањето и хиераркиската поставеност е дадена во продолжение

IV СУРОВИНИ И ПОМОШНИ МАТЕРИЈАЛИ И ЕНЕРГИИ УПОТРЕБЕНИ ИЛИ ПРОИЗВЕДЕНИ ВО ИНСТАЛАЦИЈАТА

Во површинскиот коп за архитектонско градежен камен на локалитетот Галабовец се експлоатираат мермерни маси и истите во блокови како готов производ ќе се продаваат. При експлоатација на мермерните маси во процесот на сечење ќе се употребува индустриска вода, а за процесот на минирање ќе се употребуваат експлозивни средства. Механизацијата и опремата што ќе се употребува во процесот на експлоатација ќе ги користи следните материјали и горива: нафта (дизел гориво), моторно масло, хидраулично масло, мазива, антифриз и др.

Табела 3. Сировини произведени во инсталацијата

Реф бр.	Материјал/(1) Супстанција	CAS ⁽⁴⁾ број	Категорија на опасност ⁽²⁾	Моментално складирана количина	Годишна употреба	R и S фрази ⁽³⁾
1.	Вода	/	/	/	80.000 m ³	/
2.	Прашкест експлозив (амонекс)	118-96-7	класа 1a	/	400 kg	P2- 23/24/25- 33 43- 50/53 (1/2-)35-45 S(1/2-) 36/37-45- 60-61
3.	Анфо експлозив	6484-52-2 68476-34-6	H201, H319, H351	/	750 кг	/
4.	Неелектричен детонатор	1314-41-6 78-11-5			430 парчиња	/
5.	Неелектричен конектор	/	/	/	220 парчиња	/
6.	Бавногоречки фитил	6484-52-2	класа 1c	/	30 m	/
7.	Иницијални каписли	/	класа 1a	/	30 парчиња	/
8.	Моторно масло SAE 15W/40	64742-54-4 64741-88-4 64742-01-4 68649-42-3	/	/	200 l	/
9.	Хидраулично масло SAE10	/	/	/	100 l	/
10.	Хидраулично масло SAE90	64742-52-5 64741-88-4 64742-01-4 64742-65-0	/	/	20 l	/
11.	Нафта	64742-03-6	Реактив. фактор.0	/	12 000 l	R 45

			Запа фак.2 Токс.kl1			S 45-53
12.	Садови под притисок: ацетилен, кислород	74-86-2 7782-44-7	компримиран гас .kl.2	/	3 боци	R 5-6- 12;S(2-) 9-16-33 R 8; S (2-) 17
13.	Антифриз	107-21-1	/	/	100 l	/
14.	Маст за подмачкување (Lis)	8016-28-2	/	/	10 kg	/
15.	Спреј Acrilus Libra spreu point содржи: толуол пропан ксилен акрилен полимер	108-88-3 74-98-6 1330-20-7	/	/	10 парчиња	R 11;R 20 S16;S25;S 29;S33

1. Во случај каде материјалот вклучува одреден број на посебни и достапни опасни супстанции, дадете детали за секоја супстанција.
2. Според Анекс 2 од додатокот на упатството
3. Според Анекс 2 од додатокот на упатството
4. Chemical Abstracts Service

Забелешка: Сите сурови кои се потребни за нормално функционирање на рудникот Скрка се чуваат во рудникот Бела Пола и таму се врши дотур на гориво и сервисирање на рударските машини.

V ЦВРСТ И ТЕЧЕН ОТПАД

Како отпадни материи од површинскиот коп за мермер се генерираат:

- цврст отпад во форма на негабарити со неправилен облик и поситен цврст отпад - јаловина,
- течен отпад (отпадни масла и масти кои се користат кај опремата за транспорт и товарење на материјалот),
- цврст отпад (отпадно железо, акумулатори, сајли, стари гуми, како и комунален отпад од исхраната на работниците).

Јаловината што се создава при експлоатацијата се одлага периферно во непосредна близина на горниот раб на етажите од одлагалиштата. По формирање на одлагалиштето, едниот дел од јаловината паѓа по косината на одлагалиштето, а останатиот дел со помош на товарна лопата се дозира низ косините на одлагалиштето. Проектиран капацитет на одлагалиштето е зафатнина од околу 657.590 м³.

За сигурна работа на камионите паралелно со работ на косината се изработува заштитена берма од јаловина со висина од 0,5 метри и широчина од 1-2 метри. Дозирањето на материјалот треба да се врши редовно заради несметано кипање на камионите.

При развој на одлагалиштето се уважуваат следните критериуми:

- се одбележува границата на концесија на тој дел на теренот,
- на теренот се нанесуваат проектираните контури на одлагалиштето,
- одлагањето се врши според проектираните етажи.

Табела 4. Цврст и течен отпад

Реф . бр	Вид на отпад/материал	Број од Европскиот каталог на отпад	Количина (годишно ниво)	Преработка/ одложување	Метод и локација на одложување
1.	Јаловина	01 04 13	6 000 м ³	Се складира на посебно место во рудникот	Се складира според планот за управување со отпад
2.	Отпадни масла и масти	13 02 07*	200 l	Продажба на овластена компанија	Се чува на бетонирана подлога, која

				Минол	ќе се покрие според програмата за подобрување
3.	Стари гуми	16 01 03	2 гуми	Продажба на овластена компанија Даскало	Се чува на бетонирана подлога
4.	Акумулаторски батерии	16 06 01* 16 06 02*	2 акумулатори	Продажба на овластена компанија Даскало	Се чува на бетонирана подлога, која ќе се покрие според програмата за подобрување
5.	Истрошени делови од механизација и опрема	16 01 99	200 кг	Продажба на овластена компанија Даскало	Се чува во рудникот Бела Пола
6.	Комунален отпад	20 03 01	800 кг	Се собира во контејнер	ЈКП го носи на депонија за ЦКО
7.	Експлозивни средства неупотребливи	16 04 03*	/	Се уништува при наредно минирање	/

VI ЕМИСИИ

VI.1. ЕМИСИИ ВО АТМОСФЕРАТА

Од локалитетот Галабовец нема точкасти извори на емисии во атмосферата ниту емисии од котли, поради тоа табелите кои се однесуваат за овој вид на емисии се непополнети и празни.

Фугативни емисии

При експлоатација на архитектонско градежен камен - мермер, како резултат на технолошкиот процес на откопување на мермерните маси по пат на дупчење и минирање, транспорт по внатрешните (неасфалтирани) патишта и повторно одлагање, како и употребата на возила со мотори со внатрешно согорување доаѓа до емисија на следните загадувачки супстанции: минерална прашина (ТСП и РМ₁₀), јаглеродмоноксид, јаглероден двооксид, азотни оксиди, сулфур двооксид, ВОЈ (вкупен органски јаглерод) и сл.

Фугативната емисија од наведените рударските активности на површинскиот коп е минимална и генерално ограничена на работната средина или во најлош случај на концесиското поле, кое е далеку од населените места, односно неможе да се зборува за некакво негативно влијание кое бара дополнителна анализа.

Табела 5. Емисија од котли

Капацитет на котелот Производство на пареа: Термален влез:	kg/~as MW	
Гориво за котелот Тип: јаглен/нафта/ЛПГ)/гас/биомаса итн. Максимален капацитет на согорувањеСодржина на сулфур:	kg/~as %	
NO _x	mg/Nm ³ pri (0°C. 3% O ₂ (Te~nost ili gas), 6% O ₂ (Цврсто гориво)	
Максимален волумен на емисија	m ³ /час	
Температура	°C(min)	°C(max)
Периоди на работа	час/ден	денови/год

Табела 6. Точкасти извори на емисија

Не постојат точкасти извори на емисии (оџаци)

Извор на емисија	Detali za emisijata				Намалување на загадувањето
Референца/бр. на оџак	Висина на оџак [m]	Супстанција/материјал	Масен проток [mg/Nm ³]	Проток на воздух [Nm ³ /час]	Тип на филтер/циклон/скрубер

Фугитивната емисија која се продуцира од работењето на предметниот рудник можеме да кажеме дека е занемарлива. Имено во последниве неколку години како и во моментов рудникот работи со намален капацитет и нема чести минирања кои продуцираат поголема количина на прашина. Работата на рударските машини е сведена на минимум, односно нема голема потрошувачка на нафтени деривати како и емисија на прашина од движењето по неасфалтиран пат. Генерално

целокупната количина на фугитивна емисија на прашина, после продукцијата повторно паѓа на површината на почвата и тоа не подалеку од концесијата на рудникот. Во продолжение е дадена табела со пресметани и проценети вредности на фугитивните емисии на основните загадувачки материи кои се јавуваат од секојдневната работа на рудното поле. Вредностите се изразени на годишно ниво што треба да даде слика на долгорочното контаминирање на животната средина односно капацитетот на самопречистување на истите со помош на околната вегетација.

Табела 7. Фугитивна емисија од рударските операции

Р.Б.	Извор	PM10	CO	NO _x	SO ₂	VOC _s
		т/год	т/год	т/год	т/год	т/год
1.	Минирање	0,004	/	/	/	/
2.	Транспорт	0,015	0,07	0,07	0,04	0,008
3.	Мотори со внатрешно согорување	0,009	0,07	0,07	0,04	0,008
Вкупно :		0,028	0,14	0,14	0,08	0,016

VII ЕМИСИИ ВО ПОВРШИНСКИ ВОДИ И КАНАЛИЗАЦИЈА

При експлоатација на мермерните маси како најголеми потрошувачи на индустриска вода се дијамантските жични пили кои ја употребуваат водата единствено за ладење на ножот и притоа вкупната потрошувачка на вода изнесува околу 80.000 м³/год.

Снабдувањето со индустриска вода во локалитетот Галабовец за потребите на технолошкиот процес е обезбедено од рудникот "Бела Пола" со цевковод и по пат на собирање на атмосферските води на ова сливно подрачје во водособирици. Атмосферските води кои ќе паднат на сливното подрачје на површинскиот коп и на самата фигура на копот, еден дел ќе испарат, еден дел гравитациски ќе истечат и еден мал дел ќе се инфилтрираат во мермерната маса. Овие води се од витално значење за работењето на копот, односно му обезбедуваат непречена работа на истиот.

Многу мала количина од отпадните води од водособириците по природен пат понираат во земјата или гравитациски се одводнуваат како чисти атмосферски води. Од работењето на рудникот нема директно испуштање и истекување во површинските води и водотеци.

Активниот коп за градежен камен е лоциран во ридски терен, кој е доста сиромашен со површински водотеци, а и во потесната зона на копот нема забележано површински водотеци.

Рударските активности на површинскиот коп Скрка не предизвикуваат хемиски и механички загадувања на површинските води во поширокото подрачје.

Табела 8. Емисија во површински води
Не постојат емисии во површински води

Параметар	Пред третирање				После третирање				
Име на супстанција	Макс. Просек на час [mg/l]	Макс. Дневен просек [mg/l]	kg/den	kg/god	Макс. просек на час [mg/l]	Макс. Дневен просек [mg/l]	Вкупно	Вкупно	Идентитет на реципиентот [6N;6E] ⁴

⁴ Soglasno Nacionalniot koordinaten sistem

							kg/den	kg/god.	

Табела 9. Точка на мониторинг/Рефернци од Националниот координатен систем
Нема директно испуштање во реки и езера односно површински водни тела, табелата е неприменлива

Параметар	Резултати (mg/l)				Нормален аналитички опсег	Метода/техника на анализа
	Датум	Датум	Датум	Датум		
pH						
Температура						
Електрична спроводливост □S						
Амониумски азот NH ₄ -N						
НРК						
ВРК						
Растворен кислород O ₂ (г-г)						
Калциум Ca						
Кадмиум Cd						
Хром Cr						
Хлор Cl						
Бакар Cu						
Железо Fe						
Олово Pb						
Магнезиум Mg						
Манган Mn						
Жива Hg						

Табела 10. Точка на мониторинг/Рефернци од Националниот координатен систем
Нема директно испуштање во реки и езера односно површински водни тела, табелата е неприменлива

Параметар	Резултати (mg/l)				Нормален аналитички опсег	Метода/техника на анализа
	Датум	Датум	Датум	Датум		
Никел Ni						
Калиум K						
Натриум Na						
Сулфат SO ₄						

Цинк Zn						
Вкупна базичност (како CaCO ₃)						
Вкупен органски јаглерод ТОС						
вкупен органски азот ТОН						
Нитрити NO ₂						
Нитрати NO ₃						
Фекални колиформни бактерии (/100ml)						
Вкупно бактерии во раствор (/100ml)						
Фосфати PO ₄						

VIII ЕМИСИИ ВО ПОЧВА

VIII.1. Емисии во подземни води

Во зоната на копот не се забележани подземни води, а истото го потврдуваат хидрогеолошките истражувања кои се направени за проектирање на рудните резерви на мермерот во експлоатационото поле Галабовец (Скрка).

Работната средина на копот за архитектонско градежен камен е изразит хидро изолатор поради што во пракса ретко се случува да бидат нарушени подземните водотеци. Водата која може да продре е атмосферска и преку малубројните пукнатини може да пројде во внатрешноста но во исклучително мала количина и како чиста вода. Бидејќи се работи за атмосферски талог кој поминува низ почвен слој кој има филтрациска способност, во подлогата може да стигне како чиста вода. Најголемиот дел од атмосферскиот талог се задржува на површината на откопното поле во вид на заезерување кое во текот на летните месеци испарува или го има како мала огледална површина во најниските делови на откопното поле.

VIII.2. Емисии во почва

Откопувањето на архитектонско градежниот камен по пат на површинска експлоатација врз земјиштето се изразува генерално преку:

- заземање на земјиште,
- промена на педолошкиот и геолошки состав и
- промената на микро релјефот и орографијата на теренот.

Во локалитетот Галабовец нема емисии во почва. Единствена емисија потенцијално може да се случи доколку се појави дефект на некоја од машините

кои се користат при процесот на вадење на рудните блокови и да истече мала количина на масло. Доколку се случи ваков инцидент поради тоа што се работи за мермерна маса, која не го впира маслото, тоа ќе остане на неговата површина и со посипување на песок ќе се впира во истиот, а потоа ќе се отстрани како опасен отпад. Освен моторно масло може да се случи дефект, односно прскање на хидраулично црево кај системите за хидраулика на рударските машини при што постапката и процесот на отстранување е ист како и кај моторното масло.

IX ЗЕМЈОДЕЛСКИ И ФАРМЕРСКИ АКТИВНОСТИ

Од површинскиот коп не се генерира отпад од земјоделски или фармерски активности. Оттука табелата во која треба да се опишат природата и квалитетот на супстанцијата (земјоделски и неземјоделски отпад) што треба да се расфрла на земјиштето (ефлуент, мил, пепел), како и предложените количества, периоди и начини на примена (пр. цевно испуштање, резервоари) е неприменлива.

Табела 11. Земјоделски и фармерски активности

Не постојат земјоделски и фармерски активности

Идентитет на површината	
Вкупна површина (ha)	
Корисна површина (ha)	
Култура	
Побарувачка на Фосфор (kg P/ha)	
Количество на мил расфрлена на самата фарма (m ³ /ha)	
Проценето количество Фосфор во милта расфрлена на фармата (kg P/ha)	
Волумен што треба да се аплицира (m ³ /ha)	
Аплициран фосфор (kg P/ha)	
Вк. количество внесена мил (m ³)	

Х БУЧАВА, ВИБРАЦИИ И НЕЈОНИЗИРАЧКО ЗРАЧЕЊЕ

Х.1. Бучава

Извори на емисии на бучава во работниот простор на површинкиот коп се транспортните машини и опрема: камиони дамperi, багери, товарни машини, дупчалки, агрегати, компресори и др, додека најголем извор на импулсна бучава се појавува во процесот на минирање. Бидејќи процесот на минирање се случува исклучително ретко и бучавата се продуцира моментално, нема негативно влијание кое може да предизвика негативни ефекти по околната средина и нема дополнително да ја анализираме.

Во зависност од активностите кои се реализираат во одреден временски период, изворите на бучавата се лоцирани на различни места во копот. За да се утврди емисијата на бучава кое се продуцира од предметната локација, компанијата Ларин врши годишни мерења на нивото на бучава, со ангажирање на акредитирано тело.

Со оглед на фактот што локалитетот Галабовец е лоциран надвор од населено место најблиското е на околу 1,5 км, а во непосредна близина на рудникот Скрка се лоциран уште три експлоатациони полиња, според Правилникот за гранични вредности на нивото на бучава во животната средина (Сл. весник бр. 147/08) припаѓа во IV зона за заштита од бучава каде максимално дозволеното ниво (МДН) изнесува 70 dB. Од извештаите кои се направени од акредитирана лабораторија може да се забележи дека нивото на бучава се движи од 55,7 dB па до максимум 58,6 dB односно не е надминато МДН, согласно наведениот правилник. Од тука може да заклучиме дека не постои негативно влијание врз животната средина.

Табела 12. Емисии на бучава

Извор на емисија Референца/бр	Извор/уред	Опрема Референца/ бр.	Интензитет на бучава dB на означена оддалеченост	Периоди на емисија број на часови предпадне./ попладне.
1.	Товарна лопата		85	8-13
2.	Дупчалака		83	8-20
3.	Багер		87	8-20

4.	Агрегат		76	8-20
5.	Компресор		80	8-20
6.	Камион-Дампер		85	8-20

За амбиентални нивоа на бучава:

Табела 13. Нивоа на амбиентална бучава

Референтни точки	Национален координатен систем (5N, 5E)	Нивоа на звучен притисок (dB)		
		L(A) _{eq}	L(A) ₁₀	L(A) ₉₀
Граници на локацијата				
T ₁	41°24'59.38" N 21°35'15.11" E	57,9		
T ₂	41°25'1.14" N 21°35'10.03" E	58,6		
T ₃	41°25'5.07" N 21°35'6.63" E	55,7		
T ₄				
T ₅				
T ₆				
ОСЕТЛИВИ ЛОКАЦИИ	Поради тоа што инсталацијата се наоѓа надвор од населено место, во нејзина близина нема локации осетливи на бучава			
Локација 1:	/	/	/	/
Локација 2:	/	/	/	/
Локација 3:	/	/	/	/
Локација 4:	/	/	/	/

Х.2. Вибрации

При процесот на минирање може да дојде до појава на вибрации кои се со мал интензитет и истите не влијаат на животната средина. Минирањето се прави на површинскиот слој при што се употребува слабо експлозивно полнење за да не дојде до распукување на внатрешните мермерни слоеви и нивно оштетување.

Извори на емисии на вибрации во работниот простор на површинскиот коп ќе бидат транспортните машини и опрема: камиони дампера, багери, товарни машини, дупчалки, агрегати, компресори и др.

Во зависност од активностите кои се реализираат во одреден временски период на копот изворите на вибрации се лоцирани на различни места во копот.

Х.3. Нејонизирачко зрачење

Нема извори на нејонизирачко зрачење (светлина, топлина и т.н.) кои негативно би влијаеле врз животната средина.

XI ТОЧКИ НА МОНИТОРИНГ НА ЕМИСИИ И ЗЕМАЊЕ ПРИМЕРОЦИ

Во следните табели предложен е начинот на мониторинг на квалитетот на амбиентниот воздух и бучава.

Мониторинг на површинските води може да се прави единствено на водособирникот на откопното поле 1 бидејќи откопното поле 2 не е сеуште доволно разработено за да постои полн водособирник. Од друга страна водата која се задржува во водособирникот нема основа да биде загадена бидејќи во рудникот не постојат технолошки линии од каде може да се контаминира, па единствената промена може да биде температурата и евентуално механички примеси кои би дале заматување на истата. Водата после ладење на пилата повторно се враќа во водособирникот, односно не истекува и не понира па има моќ на самопочистување т.с. исталожување на суспендираните материи. Поради тоа не се препорачува континуиран мониторинг.

Што се однесува до мониторингот на воздухот сметаме дека е доволно да се прави годишно мерење на присуството на PM_{10} честички. Мерењето е најдобро да се изведе во летниот период кога можноста за фугитивна емисија е најголема. Бучавата како извор не се разликува во текот на годината и од досегашните мерења е утврдено дека истата не ги надминува МДН. Замајќи го тоа во предвид сосоема е доволно да се врши контролно мерење на бучава еднаш годишно.

Табела 14. Предложен начин на мониторинг за квалитетот на амбиенталниот воздух и бучава

Параметар	Фреквенција на мониторинг	Метод на земање на примероци	Метод на анализа/техника
PM_{10}	Еднаш годишно	Оптичко мерило /гравиметриски	МКС ISO 12341:2007
Бучава	Еднаш годишно	Букомер	МКС ISO 1996:2:2010

XII ПРОГРАМА ЗА ПОДОБРУВАЊЕ

Обврска на сите правни и физички лица е грижа за животната средина согласно Закон за животна средина (“Сл. весник на РМ“ бр.53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 129/15), превземање на мерки и активности со кои влијанијата врз животната средина би биле минимални. Програмата за подобрување всушност треба да ја заштити животната средина односно да овозможи имплементација на предложените мерки за намалување на можните негативни влијанија од предметниот објект.

За да се спречи неовластен пристап на лица кои можат да се повредат било поради непознавањето на теренот или друг вид на влијание или околност се препорачува оградување на рудникот и поставување на соодветна сигнализација за забранет пристап, опасност од пропаѓање во длабочина и сл.

Втората работа која може да го подобри или намали негативното влијание врз животната средина е набавката на електрични компресори кои ќе ги заменат постојните дизел компресори. Со оваа мерка значително ќе се намали потрошувачката на дизел горивото, а со тоа и емисиите во атмосферата од согорувањето на дизел горивото. Набавката ќе се очекува после инсталирањето на трафостаница од страна на ЕВН Македонија, односно довод на електрична мрежа до рудникот. Притоа ќе се исфрлат од употреба и генераторите за производство на електрична енергија, кои се користат за потребите на пилите за сечење на мермерни блокови.

Доколку се зголеми обемот на работа неопходно е изведба на таложник каде ќе се врши механичко прочистување на водите кои се употребуваат за ладење на пилите со кои се сечат мермерните блокови, бидејќи при зголемен обем на работа се продуцира поголема количина на механички примеси кои пречат во повторната употреба на водата. Со изведбата на таложникот ќе се овозможи исталожување на примесите и избистрување на водата, односно можност за нејзина повторна употреба во поголема количина кога рудникот би работел со полн капацитет.

Во текот на летниот период неопходно е да се врши влажнење на пристапните патишта и изведените патишта за движење на рударските машини и дамперите со што ќе се спречи непотреното продуцирање, односно разнесување на прашина од тркалата на машините. Ова се емета за една од основните мерки кај

сите површински рудници поради тоа што во спортивно се продуцира огромна количина на прашина (пред се е од минерално потекло), но истата може да има негативно влијание врз целокупниот жив свет како на самиот рудник така и во непосредната околина.

Последната работа која е неопходна да се напомене е процесот на рекултивација, која мора да се направи после затворање, односно исцрпување на рудното поле. Предвидена е методологија за рекултивација на заземеното земјиште. Со континуирано изведување на планираната рекултивација, согласно проектите, се создаваат услови за минимализирање на девастацијата на земјиштето.

Со проектите предвидено е по завршетокот на експлоатацијата на секоја работна етажа да се изврши насипување на хоризонталните плануми со хумусен слој со дебелина од 0,3 до 0,6 м, а потоа и нивно затревување со соодветни тревни видови, односно пошумување со багреми. Косите и вертикални делови нема да бидат третирани.

Депонијата на јаловината, ќе биде терасирана, а затревување и пошумување ќе се врши само на хоризонталните делови. На тој начин може да се постигне конфигурација на теренот што е најблиска со конфигурацијата на теренот пред почетокот на откопувањето, а во случај на површинскиот коп Галабовец и подобра.

Табела бр. 15 Мерки за реализација на програмата за заштита на животната средина

Р. бр.	Опис на мерката	Цел на мерката (изразена преку намалување на влијанијата врз ж.с.)	Временски распоред за реализација на планот за подобрување во рок од 5 години				
			2021	2022	2023	2024	2025
1.	Оградување на рудникот и поставување на соодветна сигнализација за забранет пристап	Спречување на пристап од страна на неовластени лица кои можат да предизвикаат хаварија		Јануари			
2.	Набавката на електрични компресори кои ќе ги замената постојните дизел компресори	Намалена потрошувачка на нафта и намалени емисии во атмосферата	Веднаш по инсталирањето на трафостаница од страна на ЕВН Македонија				
3.	Влажнење на пристапните патишта и изведените патишта за движење на рударските машини	Намалување на фугитивната прашина	Јули-Септември	Јули-Септември	Јули-Септември	Јули-Септември	Јули-Септември
4.	Засадување на зеленило	Намалување на негативните влијанија врз почвата и воздухот	Есен	/	Пролет/есен	/	Пролет/есен

Барање за Б - Интегрирана еколошка дозвола за
Ларин Мрамор Компани А.Д. – Скопје - Галабовец, Нов Присад

Р. бр.	Опис на мерката	Цел на мерката (изразена преку намалување на влијанијата врз ж.с.)	Временски распоред за реализација на планот за подобрување во рок од 5 години				
			2021	2022	2023	2024	2025
5.	Мониторинг на загадувачки материи во животната средина	Утврдување на нивото на загадувачки материи и доколку е потребно преземање на мерки за нивно намалување	Согласно утврден временски рок за одредени параметри од надлежниот орган на општината	Согласно утврден временски рок за одредени параметри од надлежниот орган на општината	Согласно утврден временски рок за одредени параметри од надлежниот орган на општината	Согласно утврден временски рок за одредени параметри од надлежниот орган на општината	Согласно утврден временски рок за одредени параметри од надлежниот орган на општината
6.	Рационална употреба на водата	Намалување на експлоатацијата на водните ресурси	Постојано	Постојано	Постојано	Постојано	Постојано

XIII СПРЕЧУВАЊЕ ХАВАРИИ И РЕАГИРАЊЕ ВО ИТНИ СЛУЧАИ

За спречување на хаварии и реагирање во итни случаи потребно е да се изготват процедури кои ги идентификуваат случаевите каде може да се појават настани кои имаат негативна последица и влијание врз животната средина. Од процедурите произлегуваат планови за вонредни ситуации кои пак е неопходно да се увежбуваат со тренинг програма на сите инволвирани лица во процесот на реагирање во итните случаи. Од практични причини за подобрување на вежбовните активности неопходно е да се водат записници од изведените вежбовни активности кои ќе подлежат на верификација од страна на надредените односно надворешна консултантска компанија.

Хаваријата по дефиниција е појава на енорбна емисија, пожар, експлозија, разрушување и сл. што е резултат на неконтролирани настани во текот на работењето на било кој систем со учество на една или повеќе опасни супстанции, но притоа доведува до опасност по животот и здравјето на човекот и останатитот жив свет и тоа веднаш или по одредено време. Хаваријата е чест причинител на оштетувања, професионални заболувања, тешки повреди па дури и смрт. Инцидентот претставува непланирано случување кое може да доведе до помали незгоди.

За да се утврдат постапките за реагирање во итни случаи неопходно е најпрвин да се направи идентификација на истите односно да се анализираат сите можни потенцијални опасности кои можат да предизвикаат инцидент или хаварија.

Во табелата што следи се дадени активностите и надлежностите на поединци или група на вработени околу справувањето со инцидентните супстанции.

Активности	Надлежности
Идентификација на потенцијалните и вонредни ситуации	Тим за проценка на појавата на инциденти и хаварии
Изготвување на список на потенцијални инциденти и вонредни ситуации	Координатор за животна средина/ раководител на рудник
Изработка на план за реагирање при инцидентни и вонредни ситуации	Координатор за животна средина/ раководител на рудник
Одобрување на планот	Управител/директор/ одбор на

	директори
Запознавање на вработените со потенцијалните инциденти и вонредни ситуации како и со планот за реагирање во вакви ситуации	Координатор за животна средина/ раководител на рудник

Опасности од појава на инцидентни случаи и хаварии се постојано присутни, а за кои се свесни сите вработени во инсталацијата. Поради тоа, вниманието е насочено кон преземање на превентивни мерки за спречување на можните опасности. Во делот на превентивните мерки, најнапред се постапува според барањата за квалитетно и совесно работење, како прв предуслов за спречување на несаканите состојби. За обезбедување на објектите на локацијата постои чуварска служба, односно агенција за обезбедување која физички го обезбедува рудникот послам завршување на работното време.

Со експлозивните направи управуваат само стручни лица, а при транспортирање на експлозивните материјали и при минирањето редовно се известува МВР и се превземаат соодветни заштитни мерки. На локацијата има соодветна сигнализација за алармирање како при минирањето така и при настанати дефекти или хаварии. Доколку се врши точење на гориво во мобилната механизација тие активности да се изведуваат на бетонирана површина со што би се избегнати несакани појави при евентуални претечувања (контакт со почвата).

Во посебни упатства се внесени заштитни безбедносни мерки при работа со експлозивни средства и минирање и мерки за заштита и безбедно ракување со товарна лопата и багер.

Организирано собирање и чување на поголеми количества на горива и масла.

Барање за Б - Интегрирана еколошка дозвола за
Ларин Мрамор Компани А.Д. – Скопје - Галабовец, Нов Присад

Потенцијалните инцидентни ситуации се сведуваат на појава на пожар и експлозија. може да се случи на, , , и

Инцидентна појава	Локација на инцидентната појава	Причинител	Можни влијанија врз животната средина	Мерки
Пожар	Објектите	Неисправност на електрични инсталции, громобранска заштита или електронски уреди	Загадување на воздухот, почвите и водите	• Исклучување на доводот на ел. енергија, • Повикување на брза помош и служба за ПП заштита, • Изолирање, дислокација на складирани запалливи материи, • Обука на вработените за користење на ПП апарати и други ресурси за гаснење на пожар, • Контрола на одржувањето на опремата за гаснење на пожар и опремата.
	Генератор за струја	Дефект, неисправност на електрична инсталција, удар од гром		
	Инсталции за струја	застареност, механичко оштетување		
	Машини (дупчалка, пила)	Дефект, неисправност на електрична инсталција		
	Возен парк	Дефект,		
Експлозија	Резервоар за дизел	Отворен оган во близина на резервоарот за дизел	Опасност по животот на вработените, загадување на воздухот	• Контрола на ПП апаратите од овластена компанија • Периодично испитување на опремата за работа • Примена на правилникот за заштита при работа и Нормативот за ЛЗО
	Експлозив	Неисправен експлозив, или несоодветно ракување		
	Возен парк	Дефект, сообраќајна незгода, отпаден оган во близина на резервоар на возило.		
Земјотрес	Било кој дел	/	Опасност по животот на вработените, загадување на воздухот, почвите и	• Се запира процесот на работа, • Се исклучуваат сите машини и уреди од доводот на ел. енергија,

Барање за Б - Интегрирана еколошка дозвола за
Ларин Мрамор Компани А.Д. – Скопје - Галабовец, Нов Присад

			водите	• Санација на направените штети, • Испитување на опремата за работа која постои можност да е оштетена.
Поплава	Возен парк, машини, објектите	Невреме, обилни врнежи, несоодветно управување со атмосферските води	Опасност по животот на вработените, загадување почвите и водите	• Одржување на системот за спроведување на атмосферската вода • Активно учество во справување со ваквите состојби • Испитување на опремата за работа која постои можност да е оштетена.
Саботажа	Било кој дел	/	Опасност по животот на вработените	Контрола на агенцијата за обезбедување на рудникот

Поважни телефонски броеви: Противпожарна бригада **193**, Брза помош **194**, Полиција **192**

XIV РЕМЕДИЈАЦИЈА, ПРЕСТАНОК СО РАБОТА, ПОВТОРНО ЗАПОЧНУВАЊЕ СО РАБОТА И ГРИЖА ПО ПРЕСТАНОК НА АКТИВНОСТИТЕ

По завршување на планираните активности на копот се планираат мерки за рекултивирање на неактивните површини од копот и јаловиштето. Неопходно е со активностите на рекултивација да се започне паралелно со напредување на рударските активности.

По фазата на стабилизација на одложениот материјал би се започнало со изведување на сите неопходни мерки за техничка рекултивација во функција на просторното уредување на зоната зафатена со активностите на рудникот Леково. Паралелно со техничката рекултивација би започнала и биолошката рекултивација, односно враќање на хумусот и засејување со тревни и шумски видови соодветни на претходно постоечките. На тој начин би се овозможила брза и ефикасна рекултивација, која нема да трае подолго од самиот процес на експлоатација.

Исто така, би требало да се разработи и програма со која ќе се дефинира крајниот изглед на просторот по завршување на експлоатацијата.

Во фазата на рудничка експлоатација дел од одлагалиштето би можело да се рекултивира по познатата постапка и техника (терасирање и нанесување на хумусен покривач). Динамиката на рекултивирањето на копот ќе зависи од динамиката на експлоатацијата. Според досегашните планови после десет годишен период би се создал амфитеатрален простор со рамно дно и стрмни завршни косини. Дното на површинскиот коп може да се рекултивира со нанесување на хумус со дебелина од 0,6 до 1 м, кој ќе овозможи развивање на вегетативна покривка.

Околу косините треба да се подигне ограда (жичена) со цел да се спречи можното настрадавање на животните и луѓето. Околу наоѓалиштето треба да се подигнат и вегетативни ветрени брани, со кои ќе се спречи еолската ерозија на косините и ќе се намали загадувањето на воздухот со аеро солите.

Потребно е да се изготви студија за затварање на копот во која сите мерки од аспект на заштита на животната средина ќе бидат вклучени.

По целосниот престанок на експлоатацијата, ќе се пристапи на завршните постапки за уредување на копот, вклучувајќи ги тука следните операции;

- комплетирање на биолошката рекултивација,

- уредување на пристапните патишта,
- изолација - оградување на местата кој од одредени причини можат да бидат опасни за луѓето и животните (вдлабнатини, каверни и сл.)

XV РЕЗИМЕ БЕЗ ТЕХНИЧКИ ДЕТАЛИ

Површинскиот коп за експлоатација на архитектонско градежен камен-мермер лоциран на локалитетот Галабовец во непосредна близина на селото Нов Присад, е земен под концесија од страна на Ларин Мрамор Компани А.Д. Скопје. Согласно со Уредбата за определување на активностите на инсталациите за кои се издава интегрирана еколошка дозвола (Сл.весник бр. 89/2005 год.) оваа инсталација припаѓа на категорија на индустриски активности од Прилог 2, Точка 3.2. Инсталации за ископ на минерални сировини што значи треба да поседува Б интегрирана еколошка дозвола.

Површинскиот коп за производство на мермер Скрка -локалитет Галабовец се наоѓа во атарот на с. Нов Присад, на оддалеченост од околу 13 км од Прилеп. Самата локација на површинскиот коп е на околу 2 км западно од селото Нов Присад во серијата на мермерите кои се дел од метаморфниот комплекс на пелагониската тектонска единица.

Површината на просторот кој е зафатен со концесијата за експлоатација на архитектонско-градежен камен изнесува 0,263 км².

Производниот процес е поделен на неколку фази и тоа:

- дупчење и минирање,
- сечење со дијамантска жична пила,
- соборување на ламели,
- кроење на ламели,
- товарење и транспорт.

Потрушувачката на сировини се сведува на дизел гориво кое е најупотребуваната сировина од која се произведува електрична енергија, но и се употребува за дупчалките и возниот парк на рудникот. Водата исто така е еден од основните ресурси. Се користат атмосферските води во вид на заезерување и дополнително складирани води во резервоар инсталиран за таа намена. Останатите сировини се сведуваат на потребите за одржување на поставените инфраструктурни делови и самите машини.

Од нормалното функционирање на рудникот најголема количина на отпад претставува јаловината, која се одложува во рамките на копот, предвидено според планот за управување со отпад.

Од локалитетот Галабовец нема точкасти извори на емисии во атмосферата ниту емисии од котли.

Отпадните води од водособириците по природен пат понираат во земјата или гравитациски се одводнуваат. Нема директно испуштање и истекување во површинските води и водотеци. Табелата која се однесува на емисија во површински води е непополнета и празна.

Од локалитетот Галабовец нема директно испуштање во реки и езера.

Во зоната на копот не се забележани поголеми количества на подземни води. Работната средина на копот за архитектонско градежен камен е изразит хидро изолатор поради што во пракса ретко се случува да бидат нарушени подземните водотеци.

Од површинскиот коп нема емисии во почва.

Од површинскиот коп не се генерира отпад од земјоделски активности или за земјоделски намени.

Извори на емисии на бучава во работниот простор на површинскиот коп се рударските машини и опрема: камиони дампера, багери, товарни машини, дупчалки, агрегати, компресори и др.

Вибрации со мал интензитет се јавуваат при процесот на минирање и истите не влијаат на животната средина.

Нема извори на нејонизирачко зрачење.

Точки на мониторинг на емисии и земање примероци

Компанијата водејќи се од предходната еколошка дозвола врши повремени мерења односно обезбедува мониторинг на емисиите на прашина и бучава како клучни во процесот на вадење на мермер. Резултатите од мерењата покажуваат дека вредностите се во рамките на максимално дозволените нивоа.

Програма за подобрување

Планираните активности од страна "Ларин" А.Д. Скопје се приложени во програмата за подобрување на инсталацијата.

Во оваа програма за подобрување наведени се четири главни активности со кои би се намалило влијанието на објектот за производство на архитектонско градежен камен-мермер локалитетот Галабовец врз животната средина, а тоа се:

- Оградување на копот;

- Замена на дизел агрегатите со нови електрични компресори;
- Влажнење на пристапните и изведените патишта за движење на рударските машини.
- Рекултивација на експлоатираната површина.

XVI ИЗЈАВА

Со оваа изјава поднесувам барање за дозвола/ревидирана дозвола, во согласност со одредбите на Законот за животна средина (Сл.весник бр.53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 163/13, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16, 42/16) и регулативите направени за таа цел.

Потврдувам дека информациите дадени во ова барање се вистинити, точни и комплетни.

Немам никаква забелешка на одредбите од Министерството за животна средина и просторно планирање или на локалните власти за копирање на барањето или на негови делови за потребите на друго лице.

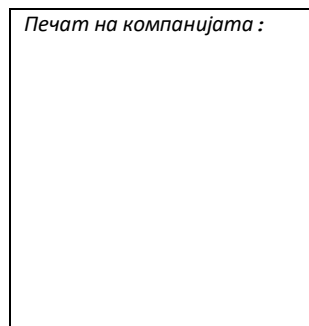
Потпишано од : _____

Датум : _____
(во името на организацијата)

Име на потписникот: _____

Позиција во организацијата: _____

Печат на компанијата :

XVII П Р И Л О З И

Барање за Б - Интегрирана еколошка дозвола за
Ларин Мрамор Компани А.Д. – Скопје - Галабовец, Нов Присад

Прилог бр. 1 Договор за концесија

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЕКОНОМИЈА

Бр. 24-5606/1
13-11-2014 20 год.
СКОПЈЕ

Трговско друштво за
производство и истражување
ЛАРИН МРАМОР КОМПАНИ А.Д.
експорт-импорт

Бр. 0307-555/1
Скопје 25.11 20 14 год.

Врз основа на член 139 од Законот за минерални сировини ("Службен весник на Република Македонија" бр. 136/12, 25/13, 93/13, 44/14 и 160/14)

1. ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

застапувана од Министерот за економија

Bekim Neziri

(во натамошниот текст: концедент)

и

2. Трговско друштво за производство и истражување "ЛАРИН

МРАМОР КОМПАНИ " експорт – импорт АД Скопје

со адреса: Ул.Анкарска бр.29А – лок.2/ Скопје - Карпош

Република Македонија

застапувано од лицето Тријандафилу Тријандафилос

(во натамошниот текст: концесионер)

на ден _____ 2014 година во Скопје, склучија:

ДОГОВОР ЗА КОНЦЕСИЈА ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЈА НА МИНЕРАЛНА
СУРОВИНА – МЕРМЕР НА ЛОКАЛИТЕТОТ "ГАЛАБОВЕЦ – НОВИ
ПРИСАД" ОПШТИНА ПРИЛЕП

Член 1

Предмет на усогласување

Со овој договор се врши усогласување на Договорот за концесија за експлоатација на минерална сировина – мермер на лежиштето "Галабовец – Нови Присад", Прилепско бр.24-8831/1 од 30.10.2007 година, склучен помеѓу Владата на Република Македонија и ТД "ЛАРИН МРАМОР КОМПАНИ " АД Скопје со Законот за минерални сировини ("Службен весник на Република Македонија" бр. 136/12, 25/13, 93/13, 44/14 и 160/14).

Член 2

Предмет на договорот

Предмет на овој договор е уредување на правата и обврските на Концедентот и Концесионерот кои произлегуваат од доделувањето на Концесијата за експлоатација на минералната сировина – мермер на локалитетот "Галабовец – Нови Присад" општина Прилеп.

Со овој договор се уредуваат целта и предметот на концесијата, рокот на важење на концесијата, површина на просторот на кој се доделува концесијата за експлоатација, висината и начинот на плаќање и пресметување на надоместокот за концесијата, условите за вршење на концесијата, начинот и рокови за поднесување на сметки и финансиски или други извештаи во врска со извршената експлоатација на минерални

суровини од страна на концесионерот, начинот на вршење на надзор и инспекција на концесијата, условите за продолжување на важење на концесијата/договорот, начинот на решавање на споровите, начин и услови под кои се одзема концесијата, како и други услови соодветни на предметот на концесијата.

Член 3

Рок на важење на концесијата

Концесијата од член 2 на овој договор ќе важи до истекот на периодот за кој е доделена концесијата, а заклучно со 04.05.2025 година, со можност за продолжување за уште еден период од 20 години.

Член 4

Простор на кој се доделува концесијата

Просторот на кој е доделена концесијата од член 2 на овој договор се наоѓа на локалитетот “Галабовец – Нови Присад” општина Прилеп и го зафаќа просторот ограничен со точки, дефинирани со координати. Точките на координатите меѓусебно се поврзани со прави линии како што се дадени на Топографската карта приклучена кон овој договор во мерка $M = 1 : 25\,000$ во Гаус-Кригера проекција, и тоа:

Точка	Координата Y	Координата X
T-1	7550000	4586000
T-2	7550000	4585853
T-3	7550018	4585860
T-4	7550035	4585830
T-5	7550015	4585800
T-6	7550032	4585783
T-7	7549909	4585791
T-8	7549674	4585865
T-9	7549200	4586350
T-10	7549500	4586500

Површината на просторот на концесијата за експлоатација од став 1 од овој член изнесува $P=0.263102\text{ km}^2$ /квадратни километри/.

Член 5

Имотно правни односи

Заради експлоатација на минералната суровина, предмет на овој договор, концесионерот е должен да го реши прашањето на користење на земјиштето на кое ќе се врши експлоатација на минералните суровини, предмет на овој

договор.

Доколку просторот во кој ќе се експлоатира минералната сировина е опфатен со шуми, концесионерот е должен да го извести Јавното претпријатие за стопанисување со шуми “Македонски шуми”-Скопје.

Член 6

Обврски за заштита на водите

Правното или физичкото лице кое при вршењето на експлоатација на минералната сировина и други активности на ископување на земјиштето наиде на подземни води (извори на води, истечни и непроточни води) е должно веднаш да изврши заштита на подземната вода, најдоцна во рок од 24 часа од пронаоѓањето и за тоа да го извести органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на животната средина.

Експлоатацијата на минералната сировина треба да се врши надвор од крајбрежниот појас во широчина од 50 метри зад линијата на допирање на педесетгодишната вода кај нерегулираните водотеци односно зад ножицата на наспотот кај регуларните водотеци.

При експлоатација не смее да се предизвика било какво оштетување или нарушување на функционалноста на водостопанските објекти ако се наоѓаат на самиот локалитет или во негова близина.

Да се превземат сите неопходни технички мерки за спречување на индиректно испуштање на масла и загадувачки материи и супстанции.

Потребно е да се предвиди механички и биолошки третман на отпадните води од објектите за комерцијална и деловна намена.

При експлоатација не смее да се предизвикаат негативни влијанија врз површинските и подземните води на наоѓалиштето или во неговата околина, ниту пак со пристапните патишта кои се наменети за функцијата на ова наоѓалиште. Доколку дојде до евентуално нарушување на режимот на водите, инвеститорот е должен најитно да превземе мерки за отстранување на таквата состојба.

Органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на водите согласно важечките законски прописи издава дозволи за користење на вода како и дозволи за испуштање на отпадни води.

Член 7

Сообраќајна инфраструктура

Концесионерот е должен да обезбеди сообраќајна согласност за приклучок на јавен пат на начин и под услови утврден со закон.

Концесионерот потребно е да превзема мерки за спречување на недозволените дејствија на патот, патниот и заштитниот појас. Широчината на заштитниот појас на автопатот на кој не можат да се градат објекти или изведуваат градежни работи кои не се во функција на патот изнесува 40 метри, на

магистрални и регионални патишта изнесува 20 метри , а на општински патишта изнесува 10 метри.

Концесионерот корисник на концесионото поле во текот на експлоатациониот период да не го зафаќа: патот (коловозот), како и патниот појас со било каков градежен материјал и механизација.

Сите трошоци за санирање при евентуално појавените деформации на патот (коловозот) и патниот појас, при експлоатација на минералните сировини, предмет на овој договор или од движење и работа на механизацијата од патната инфраструктура, ќе паднат на товар на имателот на концесионото поле.

Член 8

Обврски за заштита на животната средина

Експлоатацијата на минерални сировини концесионерот е должен да ја врши согласно пропишаниот режим и мерки за заштита дефинирани во елаборатот за заштита на животната средина, како и кон дополнителните решенија доколку во текот на експлоатацијата се покаже потреба од зголемен обем и вид на превенција.

Концесионерот е должен да се придржува кон законот за минерални сировини, законот за животната средина и другите прописи од областа на животната средина.

Член 9

Пренос на концесијата

Концесијата за експлоатација може да се пренесува само во целост на начин и под услови утврдени со закон.

Со преносот на концесијата, концесионерот ги стекнува правата и обврските кои произлегуваат од издадените дозволи и одобренија од надлежните органи, во смисла на овој и друг закон, а што се поврзани со експлоатација на минералните сировини кои се предмет на концесијата за експлоатација. За преносот на концесијата концедентот и концесионерот склучуваат договор за пренос на концесијата.

Концесионерот не смее да ја даде под закуп концесијата за експлоатација на минерални сировини.

Член 10

Почеток на експлоатација

Со експлоатација на минералната сировина – мемер може да се отпочне откако на концесионерот ќе му се издаде Дозвола за експлоатација на начин и под услови утврдени со закон.

Член 11

Надоместоци за концесијата

Заради користење на просторот односно на површината на која е доделена концесијата за експлоатација на минерална сировина концесионерот на концедентот е должен да му плаќа концесиски надоместок под услови, на начин и во износ определен согласно важечкиот Тарифник за утврдување на висината на надоместоците за издавање на дозволи и концеси за вршење на детални геолошки истражувања и концесии за експлоатација на минерални сировини.

За експлоатација на минералната сировина – мермер на локалитетот “Галабовец – Нови Присад“, општина Прилеп, концесионерот е должен на концедентот да му плаќа концесиски надоместоци за експлоатација под услови, на начин и во висина определени согласно важечкиот Тарифник за утврдување на висината на надоместоците за издавање на дозволи и концесии за вршење на детални геолошки истражувања и концесии за експлоатација на минерални сировини.

Концесискиот надоместок заради користење на простор на кој е доделена концесијата за експлоатација, Концесионерот е должен да го плаќа за секоја година поделно, а најдоцна до 31 декември во тековната година. Концесионерот е должен обрската за плаќање на концесискиот надоместок заради користење на простор на кој е доделена концесијата за експлоатација на минерални сировини е должен да ја плаќа за целиот период на траење на концесијата.

Плаќањето на концесискиот надоместок за продадената количина на минерална сировина се врши на секои три месеци, односно Концесионерот е должен плаќањето на овој надоместоци да го изврши најдоцна до 15-ти во месецот кој што следи, а по истекот на трите месеци кои служат како основа за пресметка.

Доколку Концесионерот задоцни со наплатата на концесискиот надоместок, покрај главнината му се пресметува и законска казнена камата, согласно Законот за облигациони односи.

На долгуваниот износ на концесии надоместок се наплатува законска казнена камата, од датумот на истекување на пропишаниот рок се до датумот на плаќање, а која стапка се определува за секое полугодие и тоа во висина на каматната стапка од основниот инструмент од операциите на отворен пазар на НБРМ (референтна стапка), што важела на последниот ден од полугодието што му претходело на тековното полугодие, зголемена за десет процентни поени, за соодветниот период.

Надоместоците од овој член се уплатуваат на соодветна уплатна сметка во рамките на Трезорската сметка.

Член 12

Надомест на штета

Концесионерот е должен во целост да ги надомести штетите причинети на трети лица настанати при експлоатација на минералните сировини, како и штетите предизвикани врз животната средина на начин и под услови утврдени со закон.

Член 13

Обезбеден пристап за посебни потреби

Преку концесионскиот простор, може да се градат јавни патишта, железнички пруги и други сообраќајници, електрични водови, водоводи, нафтоводи и гасоводи под услови утврдени со закон.

Доколку низ концесионскиот простор поминуваат инфраструктурни објекти (пат, далновод и друго), концесионерот не смее да ги уништува и загрозува истите и е должен да го овозможи нивното користење од страна на други лица.

Доколку се работи за изведување на инфраструктурни објекти од јавен интерес (пат, далновод, железнички пруги, водостопански објекти и други објекти од јавен интерес) во концесионскиот простор, тие можат да се градат доколку имателот на дозвола за градба во текот на градбата обезбеди услови за непречена и безбедна експлоатација на минералните сировини.

Член 14

Обврски на концесионерот при експлоатација на минералните сировини

По добивањето на дозвола за експлоатација, концесионерот при изведување на рударските работи за експлоатација на минералните сировини е должен:

- во целост да ги почитува и применува обврските утврдени со закон и
- доколку во процесот на експлоатација бидат откриени, објекти, односно предмети (целосно зачувани или фрагменти) од материјалната култура на Република Македонија концесионерот е должен веднаш да ги прекине работите и да ја извести Управата за заштита на културното наследство согласно важечките законски прописи.

Концесионерот при изведување на рударските работи и вршењето на експлоатација на минерални сировини е должен на локацијата каде што тие се вршат да има дозвола за експлоатација на минерални сировини и друга документација утврдена со закон.

Концесионерот при изведување на рударските работи и вршењето на експлоатација на минерални сировини е должен да врши класификација и прекатегоризација на рудните резерви.

Член 15

Безбедност и заштита при работа

Заради безбедност на животот и здравјето на работниците, концесионерот или изведувачот на експлоатацијата на минерални сировини е должен навремено да ги спроведува мерките за безбедност при работа односно да ја организира и уреди заштитата при работа со акт согласно со специфичните услови и опасности во објектите на начин и под услови утврдени со овој закон и законот за безбедност и здравје при работа.

Концесионерот или изведувачот при експлоатацијата на минералните сировини при изведувањето на рударските работи и вршење на надзор е должен да обезбеди технички надзор и водење на работите на изведувањето на рударските работи според рударските проекти, техничките прописи, како и според прописите за заштита при работа на начин утврден со закон.

Концесионерот кој управува со инсталација за управување со отпад треба да назначи одговорно лице кое е одговорно за надзор над програмата за спечување на значителни опасности.

При изведување на рударски работи, концесионерот или изведувачот мора да превземе мерки заради заштита на животот и здравјето на граѓаните, недвижните и движените предмети на начин и под услови утврдени со закон.

Концесионерот или изведувачот, кој изведува рударски работи каде што постои опасност од пожар, експлозија, појава на отровни гасови, или пак можности од навлегување на гасови, вода и тиња, мора да организира служба за спасување и служба за против пожарна заштита во согласност со закон.

Член 16

Времено запирање на експлоатацијата и изведување на рударските работи

Концесионерот е должен временото прекинување на изведувањето на рударски работи при експлоатација на минералните сировини поради непредвидени причини (Виша Сила дефинирана согласно закон, појава на гас или дополнителни количини на вода, горски удари, јамски пожари, пореметување на главни патишта за проветрување и одводнување, лизгање на терен и слично) да го пријави до органот на државната управа надлежен за работите од областа на минералните сировини и Државниот инспекторат за техничка инспекција најдоцна 24 часа по запирање на работите, а во случај на сериозни опасности веднаш.

Ако концесионерот планира времено запирање на работите повеќе од шест месеци во тековната година потребно е најмалку 30 дена пред временото запирање да го извести Државниот инспекторат за техничка инспекција, и да изврши рударски мерења на состојбите, како и дополнување на рударските планови, да направи записник за причините за престанување на работите и

за опасностите кои можат да настанат во текот на запирањето и при повторниот почеток на работите. Временото запирање на изведувањето на рударски работи не може да трае подолго од една година.

Доколку концесионерот не продолжи со експлоатација на минералните сировини по рокот определен во став (2) од овој член, истиот е должен да изготви дополнителен проект во согласност со закон.

Концесионерот во периодот на временото прекинување на рударските работи, е должен редовно да ги одржува јамските простории и објекти во стабилна, сигурна и безбедна состојба.

Член 17

Надзор над концесијата

Концедентот врши постојан и редовен надзор на начинот и вршењето на концесиската дејност и почитувањето на обврските од овој договор од страна на концесионерот во согласност со закон.

Концедентот има право да овласти надлежен орган или друга независна институција да врши постојан надзор во извршувањето на обврските на концесионерот во текот на траењето на концесијата.

Член 18

Престанок на концесијата

Концесијата за експлоатација на минерални сировини престанува да важи во случај на:

- истекот на рокот за периодот на кој била доделена концесијата;
- едностран раскин на договорот за концесија од страна на концедентот;
- едностран раскин на договорот за концесија од страна на концесионерот,
- стечај или ликвидација на концесионерот и
- други случаи утврдени со закон.

Во случај на престанок на концесијата за експлоатација, престануват да важат сите дозволи, решенија и одобренија сврзани со овој Договор за концесија за експлоатација на минерални сировини.

Член 19

Еднострано раскинување на концесијата за експлоатација на минерални сировини од страна на концедентот

Концедентот може еднострано да го раскине договорот за концесија во случај кога:

- концесионерот ќе го пренесе предметот на концесија за експлоатација на минерални сировини на друг концесионер без согласност на концедентот;
- кај концесионерот ќе настапи состојба на присоединување, спојување и поделба без добиена писмена согласност од концедентот;
- ќе се изврши пренос на акции или удели кај концесионерот на кој му е доделена концесија за експлоатација кои поединечно или во збир би довеле до промена на управувачкиот пакет во друштвото без претходна писмена согласност на концедентот на начин утврден со закон;
- концесионерот ќе го издаде предметот на концесија под закуп;
- концесионерот ќе отпочне со експлоатација на минералните сировини пред да добие дозвола за експлоатација;
- концесионерот не постапил по изречените мерки во постапката на надзор согласно со закон;
- кога концесионерот не поднесе барање за издавање на дозвола за експлоатација во рокот определен со закон;
- концесионерот не започнал со експлоатација на минералните сировини во рок определен со закон, освен во случај на настанување на виша сила;
- концесионерот не ги платил концесиските надоместоци за доделената концесија на начин и под услови утврдени со закон и прописите донесени врз основа на законот;
- концесионерот не извршил геодетско снимање и не изготвил геодетски елаборат со пресметка на откопаните колични на минерални сировини или пак геодетскиот елаборат не го доставил до органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на минералните сировини во текот на две години послеователно;
- концесионерот не доставува вистинити податоци за содржината на минералните сировини во концентратите односно металите кои се добиваат во процесот на нивна преработка;
- концесионерот прекинал со изведување на рударските работи подолго од една година,
- концесионерот не се придржувал кон решенијата и мерките во однос на заштитата на животната средина утврдени со прописите од областа на животната средина и
- во други случаи утврдени со закон.

Член 20

Еднострано раскинување на концесијата за експлоатација на минерални сировини од страна на концесионерот

Концесионерот може еднострано да го раскине договорот за концесија кога:

- концедентот не ги извршува обврските кои произлегуваат од договорот;
- концедентот извршил битна повреда на одредбите од договорот или на законите и прописите што се применуваат на договорот,
- концесионерот нема економски интерес за понатамошно извршување на концесијата за експлоатацијата и
- други случаи утврдени со закон.

Член 21

Враќање на документација

Во случај на раскинување на овој договор, концесионерот е должен целокупната техничка документација во врска со концесијата и проектот да ги достави до органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на минералните сировини, веднаш по раскинувањето на истиот.

Член 22

Решавање на спорови

Договорните страни се согласни споровите настанати во врска со примената на овој договор да ги разрешат спогодбено.

Во случај спорот да не може да се разреши спогодбено, договорните страни се согласни спорот да го решаваат пред надлежниот суд во Скопје.

Член 23

Измени на Договорот

Овој договор може да биде изменет само со Анекс кон овој договор во писмена форма.

Член 24

Целост на Договорот

Составен дел на овој договор е и Топографската карта дадена во прилог на овој договор.

Член 25

Број на оригинални примероци

Овој договор е склучен во 7 (седум) еднообразни примероци, по четири примероци за Концедентот и по три примероци за Концесионерот.

Член 26

Овој договор влегува во сила со денот на неговото склучување од договорните страни.

*Барање за Б - Интегрирана еколошка дозвола за
Ларин Мрамор Компани А.Д. – Скопје - Галабовец, Нов Присад*

Член 27

Со денот на влегување во сила на овој договор престанува да важи Договорот за концесија за експлоатација на минерална сировина – мермер на локалитетот “Галабовец – Нови Присад”, Прилепско бр.24-8831/1 од 30.10.2007 година, склучен помеѓу Владата на Република Македонија и ТД “ЛАРИН МРАМОР КОМПАНИ“ АД Скопје.

За Концедентот
ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕР ЗА ЕКОНОМИЈА

Bekim Neziri

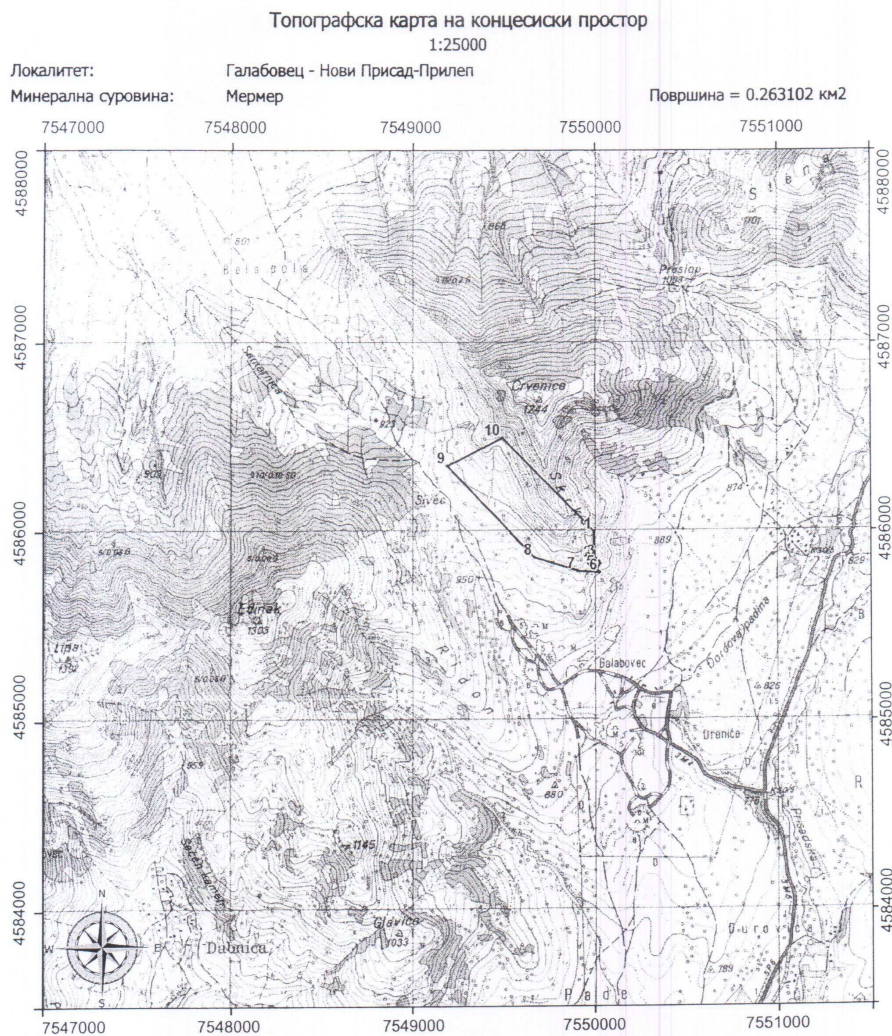
Изработил: м-р Јетон Кузи
Контролирал: м-р Костадин Јованов
м-р Ејуп Љатифи
Согласен: Анета Димовска

За Концесионерот
Трговско друштво за производство и
истражување “ЛАРИН МРАМОР КОМПАНИ “
експорт – импорт АД Скопје
Тријандафилу Тријандафилос

Барање за Б - Интегрирана еколошка дозвола за
Ларин Мрамор Компани А.Д. – Скопје - Галабовец, Нов Присад

T	Y	X
1	7550000	4586000
2	7550000	4585853
3	7550018	4585860
4	7550035	4585830
5	7550015	4585800
6	7550032	4585783
7	7549909	4585791
8	7549674	4585865
9	7549200	4586350
10	7549500	4586500

Прилог бр. 2 Договор за откуп на отпадни материи

Трговско друштво за
производство и истражување
ЛАРИН МРАМОР КОМПАНИ А.Д.

експорт-импорт

Бр. 0802-35911

Скопје 30.08.16

ДОГОВОР ЗА ОТКУП ОТПАДНИ МАТЕРИИ

Склучен во Прилеп на ден 30.08.2016 год., помеѓу :

Друштво за производство, промет и услуги
ДАСКАЛО УВОЗ-ИЗВОЗ ДООЕЛ

Бр. 0302/45

30.08.2016 год.

с.Мало Коњари, Прилеп

1. Трговско друштво за производство и истражување ЛАРИН МРАМОР КОМПАНИ А.Д. експорт - импорт АД Скопје, ул. Анкарска бр. 29 А, лок.2, застапувано од Извршниот директор Тријандафилу Тријандафил од Р.Грица, од една страна на договорот како ПРОДАВАЧ;
2. Друштво за производство, промет и услуги ДАСКАЛО ДООЕЛ увоз-извоз Прилеп, с. Мало Коњари, застапувано од Управителот Даскалоски Јане од Прилеп од друга страна на договорот како КУПУВАЧ.

Член 1

Предмет на овој договор е утврдување на меѓусебните права и обврски на договорните страни во врска со откупот на отпадни материи (старо железо и други метали, стари употребени гуми, стари употребени акумулатори и сл.) кои настануваат од редовниот процес на работење на рудниците за производство на мермерни блокови и томболони "Бела Пола" с.Небрегово и "Скрка" с.Нови Присад, сопственост на Продавачот ТД ЛАРИН МРАМОР КОМПАНИ АД Скопје.

Член 2

Договорните страни се согласни цената за откуп на отпадните материи предмет на овој Договор, да ја утврдуваат согласно пазарните цени кои важат во моментот на купопродажбата на отпадните материи, која Купувачот ќе ја плати во рок од 5 дена од доставување на фактурата од страна на продавачот.

Доколку Купувачот понуди пониски цени од оние кои важат во моментот на купопродажбата, Продавачот има право да ги продава материите предмет на овој договор на трети лица.

Член 3

Со цел реализација на предметот на овој договор, Купувачот се обврзува со свои, машини и своја работна рака, да ги товари на свои возила отпадните материи споменати во Член 1 од овој Договор, од кругот на погореспоменатите рудници и тоа најдоцна во рок од 10 дена од повикот на Продавачот.

Член 4

Договорот се склучува за неопределено време, со можност секоја страна еднострано да го раскине, со почитување на отказан рок од 30 дена.

Член 5

Купувачот е должен прописно да ги спакува и обезбеди предметите при нивниот транспорт со цел да не дојде до настанување на било каква штета или загрозување на сигурноста на луѓето или добрата.

Член 6

Купувачот ја превзема целосната одговорност за товарање на отпадните материи на своите возила и нивниот транспорт, како и целосна одговорност за сигурноста на луѓето кои ќе го извршуваат сечењето, пакувањето, товарањето и транспортот.

Член 7

Во случај на спор по овој договор, договорните страни ќе се обидат истиот да го решат спогодбено, а доколку во тоа не успеат спорот ќе го реши Основниот суд во Прилеп.

Член 8

Овој договор е склучен во 4 еднакви примероци од кои по два примерока за секоја договорна странка.

ДОГОВОРНИ СТРАНИ

ЗА ПРОДАВАЧОТ

ЗА КУПУВАЧОТ

ДООЕЛ
ДАСКАЛО
с.Мало Коњари
УВОЗ-ИЗВОЗ
Прилеп

Прилог бр. 3 Договор за подигање на отпадно масло

Трговско друштво за преработување на инвазивни лица-
заштитно друштво за производство трговија и услуги
МИНОЛ ДООЕЛ
Бр. 0307-179/14
19.11.2014 год.
Штип

Трговско друштво за
производство и истражување
ЛАРИН МРАМОР КОМПАНИ А.Д.
експорт-импорт
Бр. 0307-576/1
05.12.2014 год.
Скопје

ДОГОВОР

За превземање на отпадни масла помеѓу

Договорни страни

1. ФПМ МИНОЛ ДООЕЛ ЕДБ 4029992100373 со адреса М-6 М.В. 8-ми км бб 2000 Штип представувано од управителот Билјана Николова од една страна. КОЛЕКТОР
контакт телефони 032 308-001, 070 332-893, 070 368-645
2. ЛАРИН АД Скопје ЕДБ 4030997229208 со адреса ул. Анкарска бр. 29А-лок. 2/Скопје-Карпош представувано од извршен директор Тријандафилу Тријандафилос од друга страна ГЕНЕРАТОР. Лице за контакт Владко Пејкоски тел. 070 287-712, 048 402-510

Член 1

Предмет на овој договор е превземање на отпадните масла од ЛАРИН АД.

Член 2

Согласно донесениот правилник за отпадни масла објавен во Службен Весник Бр 156 од 26.12.2007 двете страни се договорија под кои услови да се превземаат отпадните масла кои се создаваат преку годината а доставени по спецификација.

Член 3

Со овој договор ЛАРИН АД се обврзува отпадните масла да ги предава на ФПМ МИНОЛ ДООЕЛ и тоа: моторни и други кои се создаваат преку целата година по спецификација која е доставена и да постапува во целост по правилникот за отпадни масла и опасен отпад.

Член 4

ФПМ МИНОЛ ДООЕЛ кој има дозвола од Министерството за Животна Средина и Просторно Планирање за собирање и транспорт на опасен отпад бр. 11-10597/1, А-интегрирана дозвола за усогласување со оперативен план се обврзува да ги превземе под следните услови:

-отпадни моторни и други масла селектирани без вода и други примеси цена за превземање: до 1тон 3 ден/кг, од 1тон до 5тона 4 ден/кг, над 5тона 5 ден/кг се плаќаат од страна на КОЛЕКТОРОТ.

-отпадни крпи, апсорбенти, филтри и амбалажа контаминирана со масла Цена 20,00 ден/кг плаќа ГЕНЕРАТОРОТ

-земја помешана со масла цена за превземање 90,00 плаќа ГЕНЕРАТОРОТ.

–Процентот на вода ќе биде одбиен од количината на маслото.

Отпадните масла не смеат да содржат биоразградливи масла, масла за обработка на метали, машински масла, голем процент на гориво и мазут и ПХБ.

Отпадните масла КОЛЕКТОРОТ ќе ги превзема со специјално возило а ГЕНЕРАТОРОТ се обврзува да му обезбеди приклучок на електрично напојување од 380V ако има услови за тоа но доколку не постојат услови за напојување од 380V маслата ќе се превземаат со комби возило. Амбалажата е повратна.

Член 5

ЛАРИН АД се обврзува отпадните масла да ги селектира и евидентира согласно Образецот за евиденција на отпадни масла кој е прилог во СЛ.Весник бр.156.

Член 6

Пред превземањето ќе се врши проба, ако маслата одговараат според договорот и евиденцијата за истите ќе се подполни ТРАНСПОРТЕН ФОРМУЛАР за превземени отпадни масла.

Член 7

Сите останати не споменати масла, масти, отпадни горива и друго кои ќе бидат предмет на превземање ќе се регулира со анекс кон договор кој ќе се подпише.

Член 8

Плаќањето за превземањето на отпадните масла кои треба да се наплаќаат Член 4 ќе се врши во рок од 30 дена од превземањето и фактурирањето. Во цената не е пресметано ДДВ.

Член 9

Секое непочитување на овој договор договорните страни меѓусебно ќе го разрешат, а ако не можат тогаш договорот се смета за раскинат.

Член 10

Рамковниот договор се склучува на неодредено време.

Член 11

Договорот ќе се состави во 2(два) примероци по еден на двете страни.

ФПМ МИНОЛ ДООЕЛ ШТИП

Прилог бр. 4 Извештаи од мерење на бучава и ПМ 10

ИЗВЕШТАЈ ОД ТЕСТИРАЊЕ

бр. 0802/1078

29.08.2019 год.

Предмет на тестирање:

НИВОТО НА БУЧАВА ЕМИТИРАНА ВО ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

Корисник на тестирањето:

ЛАРИН МРАМОР КОМПАНИ ЕКСПОРТ-ИМПОРТ АД СКОПЈЕ

Адреса на корисникот: **Ул. Анкарска бр. 29А/лок. 2 Скопје**

Локација на извршени мерења: **ЕКСПЛОАТАЦИОНО ПОЛЕ СКРКА**

Тестирањето го извршиле: **Иван Вулгаракис, дипл. еколог** _____

Одобрил, Рак. на лабораторија: **Кире Станојоски, дипл. инж. по ЗЖС** _____

ИЗГОТВУВАЧ:
РИ – ОПУСПРОЕКТ ДОО СКОПЈЕ

УПРАВИТЕЛ
Иван Вулгаракис

2019 год.

Барање за Б - Интегрирана еколошка дозвола за
Ларин Мрамор Компани А.Д. – Скопје - Галабовец, Нов Присад

Об 5.10.1/3
Издание 2

Лабораторија за тестирање
Бул. Јане Сандански бр. 113, 1000 Скопје | тел./факс: 389 (2) 2448-138 | e-mail: opusproekt@opusproekt.com.mk | www.opusproekt.com.mk

I. Општи податоци

Местоположба на објектот	Наоѓалиштето Скрка е ложирано во Пелагонискиот масив (југоисточно од с. Небрегово на оддалеченост од 4 км, а од Прилеп на 12 км), кој е познат како носител на повеќе експлоатабилни мермери од кои познати се: Сивец, Чашкаг, Козјак, Дебрештег и др. Според својата местоположба ова наоѓалиште припаѓа во подрачје од IV степен на заштита од бучава, дефинирани во Правилникот за локациите на мерните станици и мерните места (Сл. весник бр. 120/08). Микролокацијата на рудникот со приказ на мерните места на бучава е дадена на сателитската снимка во прилог бр.4.	
Извор на звук	Машините кои се користат при експлоатација; дупчење, риперување, сечење на мермерни блокови	
Инструменти со кои се извршени мерењата	Инструмент за мерење на бучава: Cirrus CR:831 C Sound Level Meter Мерна несигурност (±1,70 dB)	
Прописи врз основа на кои што се извршени мерењата	Правилникот за гранични вредности на нивото на бучава во животната средина (Сл. весник бр. 147/08) и	
	Правилникот за локациите на мерните станици и мерните места (Сл. весник бр. 120/08)	
	МКС ISO 1996-2:2010, Одредување на нивоата на бучава во околината	
Метеоролошки услови	Ветер [km/h]	2
	Температура [°C]	30
	Ат.Притисок [hPa]	1013
	Релативна влажност [%]	45
	Дожд	/
	Снег	/

II. Методологија на работа и мерни инструменти:

Методологија на одредување на нивото на бучава која се емитира во животната средина е со примена на инструментот за мерење на бучава **Cirrus CR:831 C Sound Level Meter**, во согласност со стандардот МКС ISO 1996-2:2010 за одредување на нивото на бучава од околината.

III. Резултати од тестирањето:

Резултите од мерењето се дадени во следните табели:

Табела бр.1

Објект:	Рудник за вадење на мермер Ларин Скопје - експлоатационо поле Скрка				
Број на мерни места:	3				
Датум и време на мерење:	22.08.2019 год. 11:30 час.				
Параметар на испитување:	Нивото на бучава која се емитира во животната средина				
РЕЗУЛТАТИ					
Бр. мерно место	Координати	БУЧАВА			
		Измерено [Leq dBA]	МДК [Leq dBA]		
			дење	вечер	ноќе
1	41°24'59.38" N 21°35'15.11" E	57,9	70	70	60
2	41°25'1.14" N 21°35'10.03" E	58,6	70	70	60
3	41°25'5.07" N 21°35'6.63" E	55,7	70	70	60

IV. Изјава за усогласеност:

Врз основа на извршените мерење и добиените резултати за нивото на бучава која се емитира од Рудникот за вадење на мермер Ларин - експлоатационо поле **Скрка**, констатираме дека, бучавата се движи во рамките на максимално дозволените вредности согласно Правилникот за гранични вредности на нивото на бучава во животната средина (Сл. весник на РМ бр. 147/08).

Напомена: Резултатите прикажани во извештајот важат само за условите за време на извршеното мерење.

Прилог 1: Детален приказ од мерењето на нивото на бучава – Мерно место бр.1

Measurement Report

Measurement Details

Date and Time: 22.08.2019 11:29
Sound Level Meter: Cirrus Research plc

Run Duration: 00:02:00 hh:mm:ss
Range: 20-90 dB
Overload: no

Data

Leq	57,9 dBA	L1,0	47,0 dBA
Lepd	34,1 dBA	L10,0	46,9 dBA
LAE	78,5 dBA	L50,0	46,2 dBA
LAFmax	73,5 dBA	L90,0	45,6 dBA
Peak	95,7 dBC	L95,0	45,6 dBA
		Lmin	45,2 dBA

Прилог 2: Детален приказ од мерењето на нивото на бучава – Мерно место бр. 2

Measurement Report

Measurement Details

Date and Time: 22.08.2019 11:32
Sound Level Meter: Cirrus Research plc

Run Duration: 00:02:00 hh:mm:ss
Range: 20-90 dB
Overload: no

Data

Leq	58,6 dBA	L1,0	56,5 dBA
Lepd	34,8 dBA	L10,0	56,1 dBA
LAE	79,3 dBA	L50,0	55,0 dBA
LAFmax	67,5 dBA	L90,0	53,4 dBA
Peak	96,5 dBC	L95,0	53,4 dBA
		Lmin	52,7 dBA

5/7

Овој извештај не смее да се размножува, освен како целина, без претходна согласност на Лабораторијата за тестирање на РИ- ОПУСПРОЕКТ

Прилог 3: Детален приказ од мерењето на нивото на бучава – Мерно место бр. 3

Measurement Report

Measurement Details

Date and Time: 22.08.2019 11:36
Sound Level Meter: Cirrus Research plc

Run Duration: 00:02:00 hh:mm:ss
Range: 20-90 dB
Overload: no

Data

Leq	55,7 dBA	L1,0	47,5 dBA
Lepd	31,9 dBA	L10,0	47,2 dBA
LAE	76,3 dBA	L50,0	46,4 dBA
LAFmax	68,3 dBA	L90,0	45,4 dBA
Peak	88,8 dBC	L95,0	45,4 dBA
		Lmin	45,0 dBA

6/7

Овој извештај не смее да се размножува, освен како целина, без претходна согласност на Лабораторијата за тестирање на РИ- ОПУСПРОЕКТ

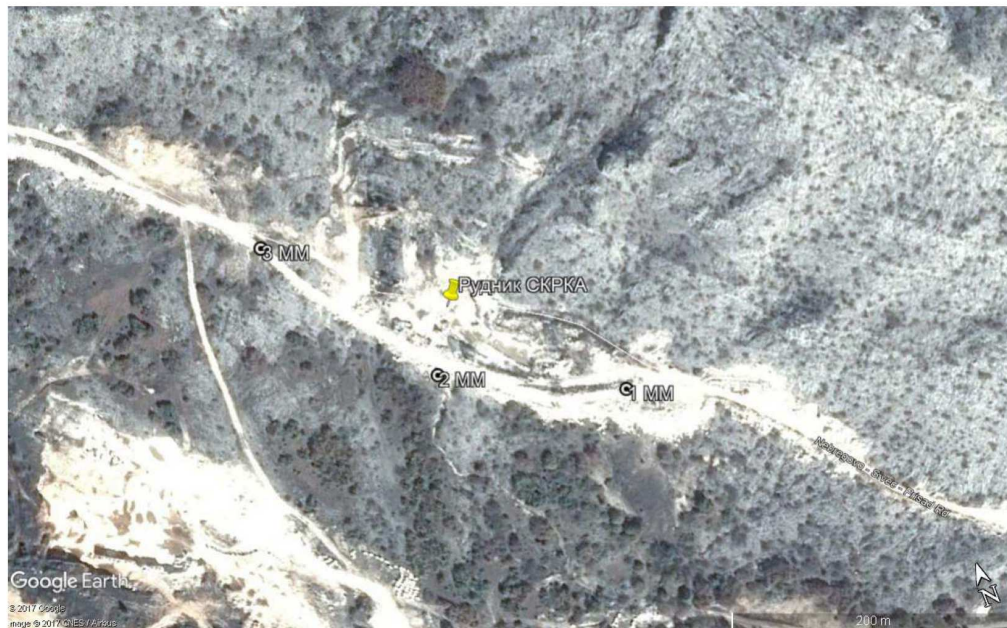
Барање за Б - Интегрирана еколошка дозвола за
Ларин Мрамор Компани А.Д. – Скопје - Галабовец, Нов Присад

ОБ 5.10.1/3
Издание 2

Лабораторија за тестирање
Бул. Јане Сандански бр. 113, 1000 Скопје | тел/факс: 389 (2) 2448-138 | e-mail: opusproekt@opusproekt.com.mk | www.opusproekt.com.mk

Прилог 4: Микролокација на објектот со приказ на мерните места на бучава

Овој извештај не смее да се размножува, освен како целина, без претходна согласност на Лабораторијата за тестирање на РИ- ОПУСПРОЕКТ

7/7

Барање за Б - Интегрирана еколошка дозвола за
Ларин Мрамор Компани А.Д. – Скопје - Галабовец, Нов Присад

Прилог бр. 5 Договор за подигање на комунален отпад

ЈКП „КОМУНАЛЕЦ“
Бр. 04-2894
28.11.2018 год.
П р и л о г

Трговско друштво за
производство и истражување
ЛАРИН МРАМОР КОМПАНИ А.Д.
експорт-импорт
Бр. 0407-42011
28.11.2018 год.

Врз основа на чл.43 од Законот за управување со отпад (Сл.весник бр.09/2011) а во склад со чл.28 од Законот за Комунални дејности (сл.весник 45/97) како и Одлуката за комунален ред и мерки за нејзино спроведување на подрачјето на Општина Прилеп, на ден 28-11-2019 се склучува следниот:

Д О Г О В О Р

помеѓу

1. Ј.К.П., „Комуналец“ Прилеп претставувано од вд. Директорот Ирена Станковска во понатамошниот текст на договорот давател на услугата од една страна и

2. ТДПИ „Ларин Мрамор Компани“ експорт-импорт А.Д Скопје ул Анкарска бр.29а локал 2 Карпош 1000 Скопје со ЕДБ 4030997229208 застапувано од Тријантафилос Тријантафилу во понатамошниот текст на договорот корисник на услугата од друга страна.

ПРЕДМЕТ НА ДОГОВОРОТ: Подигање, транспортирање и депонирање на комунален отпад и чистење на септичка јама од објектот во рудник Бела Пола во близина на село Небрегово општина Долнени .

Чл.1

Давателот на услугата се обврзува да го подига комуналниот објект од објектите на корисникот на услугата согласно: Законот за Комунални дејности на Р.М. и Одлуката бр.08-392/2 од 24-02-2017 за комунален ред и мерки за нејзино спроведување од Советот на Општина Прилеп ..

Чл.2

За дадената услуга корисникот се обврзува да плаќа надомест за подигање на комунален отпад по доставена фактура согласно Одлуката бр. 02-419/1 од 06-10-2008 за утврдување на цените на комуналните услуги и Одлуката бр.02-1061/8 од 20-04-2018 година за чистење на септичка јама

Чл.3

Корисникот на услугата се обврзува за секоја промена на локацијата и статусните промени, промена на сопственоста или престанок на субјектот да го известат давателот на услугата во рок од 3 (три) дена

Чл.4

Овој договор се склучува со важност од 3 (три) година почнуваќи од 28-11-2019- до 27-11-2022

Чл.5

Во случај на евентуален спор доколку договорните страни не го решат спогодбено, надлежен ќе биде Основниот суд во Прилеп.

Чл.6

Овој договор е составен во 4(четири) истоветни примероци од кои по два за секоја договорна страна.

за давателот на услугата
Ј.К.П., „Комуналец“ Прилеп
Вд. Директор
Ирена Станковска

за корисникот на услугата
Ларин Мрамор Компани
Извршен директор
Тријантафилос Тријантафилу

Прилог бр. 6 Договор за физичко обезбедување на рудникот

Сектор за обезбедување на имот и лица
СЕКЈУРИТИ-М.К.-АГЕНСИ
Бр. 57/21
28.06.2021

Врз основа на член 6 од Законот за приватно обезбедување се склучува следниот:

ДОГОВОР ЗА ВРШЕЊЕ НА УСЛУГИ ЗА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ

Склучен на ден 01.06.2021 година во Скопје помеѓу:

1. Агенција за обезбедување на лица и имот СЕКЈУРИТИ-М.К.-АГЕНСИ увоз-извоз експорт-импорт АД Скопје, со седиште на ул. 11-ТИ ОКТОМВРИ бр.1, 7500 Прилеп и ЕМБС 5747333, застапувано од Управителот Миткоски Златко, (во понатамошниот текст „Давател на услуги“)

и
2. Трговското друштво за производство и истражување ЛАРИН МРАМОР КОМПАНИ експорт-импорт АД Скопје, со седиште на ул. Анкарска бр.29А-лок.2, Карпош, Скопје, и ЕМБС 5162742 застапувано од овластено лице - Извршен член на Одборот на директори Андреас Јоаннис Алт (во понатамошниот текст „Корисник на услуги“) поединечно може да се нарекуваат и "договорна страна" или "договорни страни":

1. ПРЕДМЕТ НА ДОГОВОР

1.1 Со овој Договор се регулираат правата и обврските на договорните страни во врска со обезбедување на имотот на Корисникот на услугите согласно потребите на Корисникот на услуги за што Давателот на услуги се согласува да врши обезбедување.

1.2 Давателот на услуги се обврзува со овој Договор, долунаведениот објект, простор и имот да го обезбедува согласно одредбите и препораките дадени во овој Договор, додека корисникот на услугата се обврзува да му плаќа надоместок на давателот на услугата. При извршување на работните задачи, Давателот на услугите ќе се придржува до пропишаните правила и постапки утврдени во интерните акти на двете договорни страни.

1.3 Работите на обезбедување Давателот на услугите ги организира согласно законските прописи, врз основа на одредбите од овој Договор, со инструкција за начинот на постапување при примена на јавните

трговско друштво за
производство и истражување
ЛАРИН МРАМОР КОМПАНИ А.Д.
експорт-импорт
Бр. 0307-13577
01.06.21

According to Article 6 of the Law on Private Security the following agreement was made

AGREEMENT FOR PROVISION OF SECURITY SERVICES

This Agreement was made on 01.06.2021 in Skopje between:

1. Agency for Protection of Persons and Property, Security MK Agency export-import DOO Prilep, head office at 11 OKTOMVRI No. 1, 7500 Prilep and registry number 5747333, represented by its Manager, Mitkoski Zlatko, (hereinafter referred to as the "Contractor")

and

2. Trade Company for Production and Exploration LARIN MRAMOR KOMPANI export-import AD Skopje, head office at Ankarska No. 29A – loc. 2, Karposh, registry number 5162742, represented by an authorized person, Executive Member of the Board of Directors, Andreas Joannis Alt (hereinafter referred to as the "Client") individually can be called "Contracting Party" or common as "Contracting Parties"

1. SUBJECT OF THE AGREEMENT

1.1 This Agreement shall govern the rights and obligations of the Contracting Parties concerning the protection of the property of the Client in accordance with the needs of the Client for which the Contractor agrees to provide the security services.

1.2 The Contractor shall be obliged under this Agreement to protect the below mentioned object, area and property according to the provisions and recommendations set forth in this Agreement and the Client shall be obliged to pay the Contractor compensation. While performing the working duties the Contractor shall comply with the prescribed rules and procedures specified in the internal acts of both Contracting Parties.

1.3 The Contractor shall organize its security services tasks in accordance with the laws and regulations on the basis of the provisions of this Agreement, with the instruction relating to the course of activity while exercising the public

*Барање за Б - Интегрирана еколошка дозвола за
Ларин Мрамор Компани А.Д. – Скопје - Галабовец, Нов Присад*

овластувања и интерните акти донесени од страна на Корисникот на услугите (ако такви има).

authorizations and internal acts adopted by the Client (if any).

1.4 Предмет на овој договор е вршење на физичко обезбедување на објект и простор на локалитетот Галабовец-Срка, с. Нов Присад, Прилеп во владение на Корисникот на услуги.

1.4 The subject of this Agreement shall be provision of physical security services of the object and area at the locality of Galabovec – Srka, v. Nov Prasad, Prilep, which is in the possession of the Client.

1.5 Објектот и просторот каде ќе се врши физичкото обезбедување се наоѓа во с. Нов Присад, Прилеп.

1.5 The object and area where the physical security services shall be provided is located in v. Nov Prasad, Prilep.

1.6 Давателот на услугата се обврзува да врши физичкото обезбедување на предметот на обезбедување кој се состои од имотот (рудник за мермер и целокупната опрема што се користи во работниот процес), вработените лица, инвентарот, коминтентите и работниот процес во времето од 19:00 до 7:00 часот секој ден.

1.6 The Contractor shall be obliged to perform a physical security of the subject of security services consisting of the property (marble quarry and entire equipment used during the working process), employees, clients and the work process from 1900 hrs. to 0700 hrs. every day.

1.7 Давателот на услугите се обврзува согласно со применливите закони и прописи оптимално да ја врши превентивната функција, и да ги примени сите права, средства и опрема и да ги преземе сите мерки и дејствија за обезбедување на предметот на обезбедување дефиниран во член 1.6 (погоре) од овој Договор.

1.7 The Contractor shall be obliged according to the applicable laws and regulations to perform the preventive function optimally, and to apply any rights, resources and equipment, and to take any measures and actions for security of the subject of the security services defined in Article 1.6 (above) of this Agreement.

1.8 Давателот на услугата се обврзува за физичкото обезбедување да ангажира 2 лица кои ги имаат сите потребни лиценци и дозволи за вршење на оваа дејност и се обврзува да им даде соодветни упатства и опрема за вршење на работата.

1.8 The Contractor shall be obliged to engage 2 persons for the physical security having all necessary licences and permits required for provision of that activity, and to provide them with appropriate instructions and equipment for performing the work.

2. ПРАВА И ОБВРСКИ НА ДОГОВОРНИТЕ СТРАНИ

2. RIGHTS AND OBLIGATIONS OF THE CONTRACTING PARTIES

2.1. Права и обврски на давателот на услугата:

2.1. Contractor Rights and Obligations:

2.1.1 Преземање на сите безбедносно превентивни мерки согласно кодексот на професионалната етика и Законот за обезбедување на лица и имот.

2.1.1 Taking all security preventive measures in accordance with the code of professional ethics and the Law on Security of Persons and Property.

2.1.2 Повикување на припадниците на полицијата или брза помош во случај на повреда за нивна асистенција.

2.1.2 Calling the members of the police and ambulance in case of injury to assist them.

*Барање за Б - Интегрирана еколошка дозвола за
Ларин Мрамор Компани А.Д. – Скопје - Галабовец, Нов Присад*

2.1.3 Персоналот кој го врши обезбедувањето на просторот, увид на просторот и работните обврски кои ќе ги извршува, се обврзува да работи внимателно, и при вршење на личната контрола да се однесува внимателно и етички.

2.1.3 The personnel performing the security services of the area, inspection of the area and working responsibilities it will perform, it is obliged to work carefully, and to behave carefully and ethically during performing the personal control.

2.1.4 Давателот на услугите е должен при извршувањето на преземените обврски да постапува согласно Законот за приватно обезбедување, почитувајќи го кодексот на етика и начела на професионално однесување. Персоналот на Давателот на услугите треба да поседува соодветни лиценци за да може да ги извршува должностите и обврските согласно овој Договор.

2.1.4 The Contractor shall be obliged during the performing the undertaking obligations to act according the Law on Private Security, complying with the code of ethics and principals of professional ethics. The personnel of the Contractor shall have the appropriate licences to be able to perform the duties and obligations according to this Agreement.

2.1.5 Давателот на услугите се обврзува добиените информации поврзани со безбедноста на лицата и имотот, кои се предмет на обезбедување, навремено да ги анализира, изврши проценка на безбедноста и за истото навремено да го информира Корисникот на услугите.

2.1.5 The Contractor shall be obliged to analyze in timely manner the obtained information relating to the security of the persons and property, to assess the security, and to notify the Client about it in due time.

2.1.6 Давателот на услугите се обврзува да врши редовна контрола на лицата кои ги има ангажирано како обезбедувачи со цел стручно и професионално исполнување на обврските од овој Договор.

2.1.6 The Contractor shall be obliged to perform regular control of the persons engaged as guards for the purpose of expert and professional fulfillment of the obligations under this Agreement.

2.1.7 Според условите на овој Договор, Давателот на услугите за извршените услуги од областа на обезбедување треба да достави Фактура за плаќање до корисникот на услугите.

2.1.7 The Contractor shall submit an invoice for payment to the Client in respect of the services provided according to the conditions of this Agreement.

2.1.8 Лице за Контакт од страна на Давателот на услугите е Златко Миткоски на 048427500.

2.1.8 Contact person for the Contractor shall be Zlatko Mitkoski, telephone number 048 427 500.

2.2. Права и обврски на Корисникот на услугите:

2.2 Client Rights and Obligations

2.2.1 Да го одреди просторот за обезбедување.

2.2.1 To define the area to be secured

2.2.2 Да овозможи постојана соработка и континуирана комуникација во врска со разменување на сите потребни информации со Давателот на услугите.

2.2.2 To enable a continuous cooperation and communication regarding the exchange of all necessary information with the Contractor.

2.2.3 Да овозможи непречен пристап до предметот на обезбедување заради

2.2.3 To allow unimpeded access to the subject of security for the purpose of getting acquainted

*Барање за Б - Интегрирана еколошка дозвола за
Ларин Мрамор Компани А.Д. – Скопје - Галабовец, Нов Присад*

запознавање со инфраструктурата и распоредот на простории и предмети со цел поадекватен и ефикасен вршење на услугата.

with the infrastructure and layout of the facility and objects due to more adequate and efficient provision of the service.

2.2.4 Да го информира Давателот на услугите за можните промени во однос на работата односно работното време на Корисникот на услугите.

2.2.4 To notify the Contractor on any possible changes in terms of work or working hours of the Client.

2.2.5 Корисникот на услугите има право да бара од Давателот на услугите, работата, предмет на овој договор, да ја извршува квалитетно, професионално и совесно. Во случај на забелешки при давањето на услугите, Корисникот на услугите должен веднаш во писмена форма да го извести Давателот на услугите со цел истите да бидат отстранети во разумен рок.

2.2.5 The Client shall have a right to request from the Contractor to perform the work, the subject of this Agreement, with quality, professionally and conscientiously. In case of any remarks regarding the provision of services, the Client shall be obliged without any delay to notify in writing the Contractor so that the same could be removed within a reasonable period of time.

2.2.6 Да го информира Давателот на услугите за сите настани врз основа на кои може да се заклучи дека се зголемува опасноста кон објектот, вработените или лицата кои се наоѓаат во него.

2.2.6 To notify the Contractor on any occurrences on the basis of which it can be concluded that the danger to the object, employees or persons located therein is increasing.

2.2.7 Корисникот на услугите ќе ги земе предвид забелешките на Давателот на услугите што се однесуваат на подобрување и унапредување на безбедноста на предметот на обезбедување.

2.2.7 The Client shall take into consideration the remarks by the Contractor in respect of the improving and enhancing security of the subject of security.

2.2.8 За квалитетно и професионално извршување на услугите предмет на овој Договор, договорните страни ќе одредат одговорни лица кои ќе вршат контрола на извршените активности односно услуги.

2.2.8 Concerning the quality and professionally provision of the services subject of this Agreement, responsible persons shall be appointed by the Contracting Parties to inspect the activities i.e. services provided.

2.2.9 Корисникот на услугата се обврзува на Давателот на услугата да ја плаќа договорената сума за извршените услуги во време и во договорениот рок.

2.2.9 The Client shall be obliged to pay the Contractor the agreed sum for the services provided on time and within the agreed deadline.

2.2.10 Лице за Контакт од страна Корисникот на услуги е Владко Пејкоски на 070 287 712

2.2.10 Contact person for the Client shall be Vladko Pejkoski, telephone number 070 287 712.

3. ЦЕНА И УСЛОВИ НА ПЛАЌАЊЕ

3. PRICE AND TERMS OF PAYMENT

3.1 Плаќањето ќе се врши врз основа на фактура која ќе биде доставувана до 5ти секој месец, а ќе се однесува на изминатиот месец. Плаќањето на месечниот надомест за извршените работи ќе се врши во временски

3.1 The payment shall be made on the basis of an invoice to be submitted by the 5th of each month and referring to past month. The payment of the monthly compensation shall be made within a period of 15 (fifteen) calendar days from the date of receipt of the invoice.

*Барање за Б - Интегрирана еколошка дозвола за
Ларин Мрамор Компани А.Д. – Скопје - Галабовец, Нов Присад*

рок од 15 (петнаесет) календарски дена од датум на приемот на фактурата .

3.2 Рекламации се примаат во рок од 10 (десет) дена. Во случај на спор надлежен е Основниот суд во Скопје.

3.3 Висината на надоместокот за извршените услуги по основ на овој Договор е бруто износ од 50.000,00 денари месечно. Во наводниот износ се вклучени сите давачки како и ДДВ18%.

3.4 Давателот на услугите е должен на Корисникот на услугите да му испрати по пошта, електронска пошта или лично да му достави извештај за извршените услуги по однос на можно настанати промени, како и информации за безбедносни настани кои би биле предмет на интервенција.

4. ВРЕМЕТРАЕЊЕ НА ДОГОВОРОТ

4.1 Овој Договор стапува на сила и важи од 01.06.2021 година.

4.2 Договорот се склучува на неопределено време.

5. РАСКИНУВАЊЕ НА ДОГОВОРОТ

5.1 Договорните страни со овој договор се спогодија секоја од нив да го задржи правото на еднострано раскинување на договорот по писмено известување на спротивната страна и истиот се смета раскинат 1 (еден) месец по приемот на писменото известување. Обидот за достава на адреса наведена во овој Договор се смета за уредна достава доколку ниедна од страните претходно не ја извести другата страна за променета адреса.

5.2 Еднострано раскинување на овој Договор е без надомест на штета независно од причините поради кои се раскинува. При еднострано раскинување на овој Договор договорните страни не се должни да ги наведуваат причините за раскинување.

5.3 Договорот се смета за раскинат ако против Корисникот на услуги е покрената стечајна или постапка за ликвидација.

3.2 Complaints shall be received within 10 (ten) days. In case of a dispute the Court of First Instance in Skopje shall be competent.

3.3 The amount of the compensation for the services provided under this Agreement shall be gross amount of 50 000,00 denars per month. All charges as well as VAT18% shall be included in the specified amount.

3.4 The Contractor shall be obliged to send by mail, e-mail or personally submit a report on the services provided to the Client in terms of possible changes, as well as information for security occurrences that would be subject to intervention.

4. DURATION OF THE AGREEMENT

4.1 This Agreement shall enter into force and is valid from 01.06.2021.

4.2 This Agreement shall be concluded for an indefinite period.

5. TERMINATION OF THE AGREEMENT

5.1 The Contracting Parties agree under this Agreement that each Contracting Party shall retain the right to unilaterally termination of this Agreement upon written notice to the other Contracting Party, and the same shall be deemed as terminated 1 (one) month after receipt of the written notice. Attempt to deliver to the address specified in this Agreement shall be deemed to be proper delivery if neither party has previously notified the other party of the changed address

5.2 The unilaterally termination of this Agreement shall be with no compensation regardless of the reasons for the termination thereof. In case of unilateral termination of this Agreement, the Contracting Parties shall not be obliged to state the reasons for termination.

5.3 This Agreement shall be deemed to be terminated if **банкруптс** or liquidation procedure has been initiated against the Client.

*Барање за Б - Интегрирана еколошка дозвола за
Ларин Мрамор Компани А.Д. – Скопје - Галабовец, Нов Присад*

5.4 Корисникот на услугата е должен веднаш без одлагање да го извести Давателот на услугите за настанатите промени опишани во член 5.3.

5.4 The Client shall be obliged without any delay to notify the Contractor about the changes that have taken place referred to in Article 5.3.

5.5 Во ситуација кога на Давателот на услугите му е одземена Лиценцата за работа или таа е поништена или пак за Давателот на услуга е покрената стечајна или постапка за ликвидација се смета дека договорот е раскинат. За сите овие настани Давателот на услугата е должен веднаш да го извести Корисникот на услугата.

5.5 In a situation when the Contractor has had its work license withdrawn or revoked or a bankruptcy or liquidation procedure has been initiated against the Contractor, this Agreement shall be deemed to have been terminated. The Contractor shall be obliged without any delay to notify the Client about all that events.

5.6 Раскинувањето на овој договор од било која причина нема да го ослободи корисникот на услугите од обврските кои до моментот на прекинување на договорот веќе се испорачани на корисникот на услугата, согласно pro rata принципот.

5.6 Termination of this Agreement for any reason will not release the Client from the obligations that by the time of termination of this Agreement have already been delivered to the Client, in accordance with the pro rata principle

6. ДОВЕРЛИВОСТ НА ИНФОРМАЦИИ И ЗАШТИТА НА ЛИЧНИТЕ ПОДАТОЦИ

6. CONFIDENTIALITY OF INFORMATION AND PROTECTION OF PERSONAL DATA

6.1 Давателот на услугите, имајќи ги предвид овластувањата од овој Договор како и дејноста што ја врши, се обврзува да ја чува доверливоста на сите податоци кои му станале достапни во текот на работењето согласно овој Договор во однос на Корисникот на услугите, така што не смее да открие никакви информации или да даде документи на трети лица без претходно одобрение од Корисникот на услугите.

6.1 The Contractor shall be, having in mind the authorizations from this Agreement as well as the activity it performs, obliged to keep the confidentiality of all data that became available to it during the operation according to this Agreement and in relation to the Client, so that it may not disclose any information or provide documents to third parties without the prior approval of the Client.

6.2 Давателот на услугите е обврзан да ги чува во тајност сите информации, податоци, документации и да ја заштити тајноста на податоците на Корисникот на услугите, а поврзани со извршувањето на овој Договор, согласно Законот за приватно обезбедување, Законот за заштита на личните податоци како и другите позитивни законски прописи кои директно или индиректно ја регулираат конкретната материја (во понатамошниот текст како: „Доверливи податоци“).

6.2 The Contractor shall be obliged to keep secret all information, data, documentation and to protect the confidentiality of the data of the Client and related to the execution of this Agreement according to the Law on Private Security, Law on Personal Data Protection as well as other applicable regulations that directly or indirectly govern the specific matter (hereinafter referred to as: "Confidential Data").

6.3 Доверливите податоци без оглед на медиумот и формата во која ќе бидат разменети, усна, писмена или електронска претставуваат деловна тајна и се во ограничена употреба помеѓу договорните

6.3 Confidential data, regardless of the medium and form in which it will be exchanged, oral, written or electronic, shall be a business secret and in limited use between the Contracting Parties, for the sole purpose of taking action in

*Барање за Б - Интегрирана еколошка дозвола за
Ларин Мрамор Компани А.Д. – Скопје - Галабовец, Нов Присад*

страни со исклучива намена за преземање дејствија со цел да се реализираат услугите кои се предмет на овој Договор.

order to realize the services subject to this Agreement.

6.4 Давателот на услугите е обврзан да:

6.4 The Contractor shall be obliged:

- не открива, без претходна писмена согласност или упатство на Корисникот на услугите, било какви Доверливи податоци на трета страна, Под "откривање" на Доверливи податоци во смисла на овој член, се подразбира овозможување пристап до истите на трета страна, без разлика на формата дали истото е со овозможување директен или индиректен увид во податоците или преку усно пренесена информација, без разлика на обемот дали истите се целосно или делумно откриени и без разлика дали истите се откриени со намера или од невнимание;

- not to disclose, without the prior written consent or instruction by the Client, any Confidential Data to a third party. "Disclosure" of Confidential Data within the meaning of this Article means providing access to the same to a third party, regardless of the form whether it is by providing direct or indirect insight into the data or through orally transmitted information, regardless of the scope whether the same are in whole or partly disclosed and regardless they are disclosed intentionally or by negligence;

- директно или индиректно, да не користат било какви Доверливи информации со цел здобивање со лична корист или за корист на друго лице;

- directly or indirectly, not to use any Confidential Data for personal gain or for the benefit of another person;

- да не чува примероци на Доверливи податоци по истекот на овој Договор без разлика на начинот на кој се направени примероците.

- not to store copies of Confidential Data upon the expiration of this Agreement regardless of the manner in which the copies have been made.

6.5 Заради реализација на предметот на овој Договор, Давателот на услугите ќе врши обработка на лични податоци на вработените, клиентите, комингентите и други лицата кои пристапуваат до предметот на обезбедување на Корисникот на услугите во својство на обработувач на лични податоци дефинирано во Законот за заштита на лични податоци (ЗЗЛП). При тоа секоја евиденција која ќе има ќе биде единствено во печатена и пишана форма и при тоа таа евиденција нема да изнесува ниту прави достапна надвор од предметот на обезбедување.

6.5 For the purpose of realization of the subject of this Agreement, the Contractor shall process the personal data of the employees, clients and other persons who have access to the subject of providing security services of the Client as a personal data processor defined in the Law on Personal Data Protection (LPDP). In addition, any records shall be only in printed and written form and that records shall not be disclosed or made available outside the subject matter of the security.

6.6 Давателот на услугите смее да врши обработка на лични податоци на вработените, клиентите, комингентите на Корисникот на услугите како и на други лица кои пристапуваат до предметот на обезбедување во рамките на овластувањата предвидени во овој Договор и законските ограничувања и истите не смеат да ги обработува за никаква

6.6 The Contractor may process personal data of employees, customers, clients of the Client as well as other persons accessing the subject of security within the powers provided for in this Agreement and legal restrictions and the same may not be processed for no other purpose, nor submitted to third parties.

друга цел, ниту да ги доставуваат на трети лица.

6.7 Договорните страни при обработката на личните податоци ќе постапуваат согласно со ЗЗЛП и интерните акти на Корисникот на услугите кои ја регулираат заштитата на лични податоци. Притоа Давателот на услугите ќе биде одговорен за надомест на штетата која ја предизвикал од непочитувањето на договорните обврски за доверливост и заштита на личните податоци, утврдени со овој Договор.

6.8 Давателот на услугите се обврзува да примени и имплементира соодветни технички и организациски мерки за заштита од случајно губење или незаконско уништување на личните податоци, или нивно случајно губење, преправање, неовластено откривање или пристап, а во согласност со ЗЗЛП важечките подзаконски акти.

6.9 Давателот на услугите е согласен да постапува единствено во согласност со упатствата добиени од Корисникот на услугите при обработката на лични податоци на неговите вработени, клиенти или трети лица кои пристапуваат до предметот на обезбедување.

6.10 Корисникот на услугите како контролор и Давателот на услугите како обработувач на податоци постигнаа согласност дека Корисникот на услугите или трето лице по избор на Корисникот на услугите, ќе може во било кое време, (освен во невреме), со или без најава, да изврши проверка на постапувањето на Давателот на услугите при обработката на личните податоци, со цел да се провери дали се почитуваат постапките и упатствата на Корисникот на услугите од страна на Давателот на услугите, како и дали се применуваат потребните технички и организациски мерки во согласност со прописите за заштита на личните податоци. За извршената проверка од овој член Корисникот на услугите подготвува записник и доколку се утврдени одредени недостатоци, договорните страни постигнаа согласност дека Давателот на услугите ќе ги отстрани во рок и на начин

6.7 The Contracting Parties during the processing of personal data shall act in accordance with the LPDP and the internal acts of the Client that govern the protection of personal data. The Contractor shall be responsible for compensation for the damage caused by non-compliance with the contractual obligations related to the confidentiality and protection of personal data, determined by this Agreement.

6.8 The Contractor shall be obliged to apply and implement appropriate technical and organizational measures for protection against accidental loss or illegal destruction of personal data, or their accidental loss, alteration, unauthorized disclosure or access and in accordance with the LPDP and applicable bylaws.

6.9 The Contractor agrees to act only in accordance with the instructions received by the Client when processing personal data of its employees, clients or third parties that have access to the subject of security

6.10 The Client as a controller and the Contractor as a data processor have agreed that the Client or a third party at the choice of the Client will be able to perform a check at any time, with or without notice, the actions of the Contractor while processing of personal data, in order to check whether the procedures and instructions by the Client are complied with by the Contractor, as well as whether the necessary technical and organizational measures are applied in accordance with the regulations relating to the personal data protection.

The Client shall make a report on the inspection referred to in this Article and if certain deficiencies are identified, the Contracting Parties shall agree that the Contractor will remove them within the time and manner with instructions and guidelines by the Client.

*Барање за Б - Интегрирана еколошка дозвола за
Ларин Мрамор Компани А.Д. – Скопје - Галабовец, Нов Присад*

со инструкции и упатства од страна на Корисникот на услугите.

6.11 Должноста за заштита на доверливите информации, личните податоци и деловната тајна настапува во моментот кога договорните страни ќе се запознаат со нив и трае целото време на важењето на овој Договор, како и по неговото престанување.

7. СОРАБОТКА И ИЗВЕСТУВАЊА

7.1 Во интерес на имплементација на овој Договорот, договорните страни одржуваат директен деловен контакт. Тие без задоцнување меѓусебно се информираат за сите информации, факти и околности кои ја спречуваат или ограничуваат имплементацијата на овој Договор.

7.2 Договорните страни се обврзани индивидуално и заеднички да ги преземаат оние мерки и даваат такви изјави и слично кои се неопходни за отстранување на околностите кои ја спречуваат имплементацијата на овој Договор.

7.3 Секое известување, барање или друга информација која ќе ја даде која било од страните во согласност или во врска со овој Договор ќе биде во писмена форма и ќе биде потпишана од страна на, или во име на страната која го дава.

7.4 Договорните страни имаат задолжително обврска да ја известат другата Страна за промената на името, релевантниот примател односно контакт адресата, за целите на овој Договор.

8. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

8.1 Договорните страни се согласни дека кој било спор кој произлегува од или во врска со овој договор ќе се разрешува спогодбено.

8.2 Доколку не може да се постигне согласност и спорот не биде разрешен спогодбено, страните се согласни дека сите спорови кои произлегуваат од или во врска со овој Договор вклучувајќи го неговото прекршување, раскинување валидност или

6.11 The responsibility to protect confidential data, personal data and business secrets shall occur at the moment when the Contracting Parties become acquainted with them and shall last during the entire period of validity of this Agreement, as well as after termination thereof.

7. COOPERATION AND NOTIFICATIONS

7.1 In the interest of implementation of this Agreement, the Contracting Parties shall maintain direct business contact. They shall notify each other without delay on all information, facts and circumstances which prevent or limit the implementation of this Agreement.

7.2 The Contracting Parties shall be obliged individually and jointly to take those measures and make such statements and similar that are necessary to remove the circumstances that prevent the implementation of this Agreement

7.3 Any notification, request or other information provided by any of the Parties in accordance with or in connection with this Agreement shall be in writing and signed by, or on behalf of, the party providing it.

7.4 The Contracting Parties shall have an obligation to notify the other Party on the change of name, the relevant recipient or contact address, for the purposes of this Agreement.

8. FINAL PROVISIONS

8.1 The Contracting Parties agree that any dispute arising from or in connection with this Agreement shall be settled by negotiation.

8.2 If no agreement can be reached and the dispute is not settled by negotiation, the Parties shall agree that any dispute arising from or in connection with this Agreement including its breach, validity or interpretation shall be settled

*Барање за Б - Интегрирана еколошка дозвола за
Ларин Мрамор Компани А.Д. – Скопје - Галабовец, Нов Присад*

толкување ќе се разрешува исклучиво на Основниот граѓански суд Скопје, Скопје и овој суд ќе има исклучителна надлежност. only at First Instance Civil Court Skopje, Skopje, and this court shall have exclusive jurisdiction.

8.3 Сите измени и дополнувања ќе се вршат исклучиво по писмен пат преку Анекси и ќе се потпишат од страна на овластени лица на двете страни и ќе бидат составни делови на овој Договор. 8.3 All amendments shall be made only in writing through Annexes and signed by authorized persons by both Parties, and shall be an integral part of this Agreement.

8.4 Овој договор е составен во 4 (четири) еднообразни примероци, еден за Давателот на услугите и три за Корисникот на услугите. 8.4 This Agreement shall be made in 4 (four) authentic copies, one copy for the Contractor and three copies for the Client.

За ДАВАТЕЛОТ НА УСЛУГИ

Управител
Златко Миткоски

For the CONTRACTOR

Manager
Zlatko Mitkoski

За КОРИСНИКОТ НА УСЛУГИ

Извршен член на Одборот на директори
Андреас Јоаннис Алт

For the CLIENT

Executive Member of the Board of Directors
Andreas Joannis Alt

Прилог бр. 7 Микролокација и макролокација на рудникот Скрка

Прилог бр. 8 Фотографии

